

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2024 | EL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

????? ?????

Editorial

As 2024 draws to a close, I reflect on a year of significant achievements for the European Economic and Social Committee (EESC). Together, we have strengthened civil society's voice, reinforced democratic principles, and championed sustainability within Europe and globally.

One of our proudest milestones was the launch of the Enlargement Candidate Members (ECM) initiative, bringing representatives from EU candidate countries into EESC advisory processes. This initiative reaffirms our commitment to a transparent and merit-based enlargement process, preparing future member states to fully participate in shaping the EU.

We expanded global partnerships through the signing of a Memorandum of Understanding with Brazil's Sustainable Economic and Social Development Council. This strengthened cooperation on sustainable development and democracy, exemplified during my meetings with President Lula da Silva. At the G20 Social Summit in Rio de Janeiro, the EESC played a central role, advocating for governance reform and enhanced social protections alongside President Lula and the Brazilian government. Similarly, our partnership with the African Union, formalized through a joint declaration at the UN Summit of the Future, emphasized inclusive global governance and equitable climate action. These global initiatives highlight the EESC's growing influence in addressing shared challenges.

Within Europe, the Civil Society Week demonstrated the importance of grassroots engagement in shaping the EU's future. At the High-Level Enlargement Forum, we reaffirmed that enlargement is not just about expanding borders but about deepening shared values. Meetings with leaders like Albanian Prime Minister Edi Rama focused on ensuring that civil society plays a central role in EU accession negotiations. These efforts were complemented by discussions on digital transformation at the EESC Bureau meeting in Warsaw, aligning technological advancements with European values of equity and fairness. These efforts lay the groundwork for the upcoming Polish EU presidency.

As we look to 2025, our focus remains on strengthening participatory democracy, advancing social justice, and tackling global challenges like climate change and digitalization. The EESC will continue to work tirelessly for a Europe that listens, inspires, and leaves no one behind.

May the coming year bring peace, progress, and prosperity to all.

??????????

4-16 Δεκεμβρίου 2024

Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Powerful Encounters: Picturing an end to energy poverty» (Έντονες συναντήσεις: Απεικονίζοντας το τέλος της ενεργειακής φτώχειας)

9 Δεκεμβρίου 2024

Ευρωπαϊκή Ημέρα Καταναλωτή 2024

11 Δεκεμβρίου 2024

Εορτασμός της 20ής επετείου της Ομάδας συνδέσμου

22 και 23 Ιανουαρίου 2025

Σύνοδος ολομέλειας της ΕΟΚΕ

? ??????????????-???????

Ο ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΣ-ΕΚΠΛΗΞΗ

Ο σημερινός μας προσκεκλημένος-έκπληξη είναι ο **Andrey Gnyot**, Λευκορώσος σκηνοθέτης και δημοσιογράφος, ο οποίος μόλις αφέθηκε ελεύθερος από τον κατ' οίκον περιορισμό του στη Σερβία, όπου πέρασε ένα έτος υπό κράτηση εν αναμονή έκδοσης

στη χώρα του για υποτιθέμενα οικονομικά εγκλήματα. Μέσω της προσωπικής του ιστορίας, περιγράφει την τύχη των ανεξάρτητων δημοσιογράφων στη σημερινή Λευκορωσία, όπου και η παραμικρή κριτική στους κυβερνώντες μπορεί να οδηγήσει στο χαρακτηρισμό τους ως «εχθρών του λαού» και τη φυλάκισή τους με ψευδείς κατηγορίες για οικονομικά εγκλήματα.

?????? ???? ???? – ??? ? ??????????? ??????????? ???? ?????????????????? ???

Του Andrey Gnyot

Στη Λευκορωσία, η επιλογή και μόνο του λάθος επαγγέλματος αρκεί για να συλληφθείτε. Όπως αποδεικνύεται, για ένα τέτοιο μοιραίο λάθος μπορεί να συλληφθείτε ακόμη και στο κέντρο της Ευρώπης, για παράδειγμα στη Σερβία. Και ένας διεθνής οργανισμός υψηλού κύρους όπως η Ιντερπόλ θα διευκολύνει τη σύλληψη. Τα λόγια μου διακατέχονται από πικρό σαρκασμό και εκφράζουν μια πικρή αλήθεια, αλλά δεν υπερβάλλω. Ονομάζομαι Andrey Gnyot. Είμαι Λευκορώσος σκηνοθέτης, δημοσιογράφος και πρώην πολιτικός κρατούμενος. Αυτή είναι η ιστορία μου.

Αποφάσισα να γίνω δημοσιογράφος το 1999. Η τηλεόραση και το ραδιόφωνο ήταν το πάθος μου, το όνειρό μου και το χόμπι μου. Θα μπορούσε ένας 17χρονος να φανταστεί ότι, στη χώρα του, η ανεξάρτητη δημοσιογραφία θα αποκαλούταν εξτρεμισμός και ότι όλα τα άλλα μέσα ενημέρωσης θα κατέληγαν να μετατραπούν σε προπαγανδιστικά φερέφωνα; Όχι, κανένας μας δεν περίμενε να συμβεί αυτό στην Ευρώπη του 21ου αιώνα. Ωστόσο, αυτή ακριβώς είναι η κατάσταση στη δικτατορική Λευκορωσία του σήμερα: δεν υπάρχει κανένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης στη χώρα. Όλες οι δομές μέσων ενημέρωσης ανήκουν στο κράτος. Το κράτος ασκεί αυστηρό έλεγχο επί της συντακτικής πολιτικής, η οποία είναι πολύ απλή: το αυτοανακηρυχθέν καθεστώς του Λουκασένκο εξυμνείται και όποιος τολμά να το επικρίνει, ακόμη και με εποικοδομητικό τρόπο, αποκαλείται «εχθρός του λαού» —ένας χαρακτηρισμός που κληρονομήθηκε από το κομμουνιστικό παρελθόν.

Έτσι, στα μέσα της δεκαετίας του 2000, ένας νέος και αφελής απόφοιτος δημοσιογραφίας προσπάθησε να βρει τη θέση του στο επάγγελμα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου και μετά από αυτές, απέκτησα μεγάλη πρακτική εμπειρία στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο και ήξερα ακριβώς τι ήθελα. Το παράθυρο όμως της ευκαιρίας έκλεινε γρήγορα: οι ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί έκλειναν ή περνούσαν στον έλεγχο του κράτους, ενώ οι ανεξάρτητοι τηλεοπτικοί σταθμοί δεν μπορούσαν καν να εξασφαλίσουν συχνότητα εκπομπής. Η επιλογή ήταν περιορισμένη: είτε θα γινόσουν υποστηρικτής της προπαγάνδας είτε θα απέφευγες ευαίσθητα θέματα και θα περιοριζόσουν σε ανώδυνη ψυχαγωγία. Η δημοσιογραφία επέζησε στη Λευκορωσία μόνο χάρη σε λίγες εφημερίδες και ανεξάρτητες διαδικτυακές πύλες. Πολλοί δημοσιογράφοι εγκατέλειψαν το επάγγελμα, πολλοί υπήρξαν θύματα καταστολής. Το Υπουργείο Ενημέρωσης της Λευκορωσίας εξέδιδε τακτικά προειδοποιήσεις προς τα μέσα ενημέρωσης, ενώ επαρκούσαν μόλις τρεις προειδοποιήσεις για να ανακληθεί η άδεια λειτουργίας τους. Σύμφωνα με την Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορωσίας, ο αριθμός των εφημερίδων μειώθηκε κατά 21 % την περίοδο 2020-2024. Στη λευκορωσική αγορά παρέμειναν μόνο αβλαβή έντυπα μέσα ενημέρωσης, όπως αυτά που απευθύνονται σε ιδιοκτήτες εξοχικών, σε αναγνώστες χιουμοριστικών περιοδικών και σε λάτρεις των σταυρόλεξων. Όλα τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης κοινωνικοπολιτικού περιεχομένου είτε τέθηκαν εκτός λειτουργίας από τις αρχές είτε επέλεξαν να παύσουν την εκδοτική τους δραστηριότητα λόγω αδυναμίας λειτουργίας.

Ευτυχώς, μπόρεσα να βρω μια συμβιβαστική λύση για εμένα: έκανα δημοσίως στροφή στην επαγγελματική μου καριέρα και πέρασα στη σκηνοθεσία και το δημιουργικό έργο, όπου σημείωσα μεγάλη επιτυχία.

Παράλληλα, συνέχισα το δημοσιογραφικό μου έργο ως εθελοντής, χωρίς να αποκαλύπτω το όνομά μου, ώστε να μην εκτεθώ. Η τακτική αυτή αποδείχθηκε αποτελεσματική. Αξιοποιώντας όλη την εμπειρία και τις επαγγελματικές μου επαφές, μπόρεσα να παράσχω στα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης νέο βιντεοληπτικό υλικό από το 2020, και επίσης ήμουν σε θέση να συμμετάσχω ενεργά στον πολιτικό ακτιβισμό και στον ακτιβισμό της κοινωνίας των πολιτών: έγινα συνιδρυτής του κινήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Ελεύθερη Ένωση Αθλητών της Λευκορωσίας SOS.BY». Δεν νομίζω ότι μπορώ να κατηγορηθώ για προκαταλήψεις και εμπλοκή, διότι επέλεξα την πλευρά του λαού της χώρας μου —μια δικτατορία δεν έχει καμία σχέση με την αντικειμενικότητα, όπως ακριβώς και η προπαγάνδα δεν έχει καμία σχέση με τη δημοσιογραφία.

Το 2021 η Λευκορωσία βρέθηκε στην 158η θέση μεταξύ 180 χωρών στον δείκτη ελευθερίας του Τύπου. Σε σύγκριση με το 2020, έχασε πέντε θέσεις. «Η Λευκορωσία είναι η πλέον επικίνδυνη χώρα στην Ευρώπη για τους εργαζομένους στα μέσα ενημέρωσης» προειδοποιεί η διεθνής οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα».

Προσέξτε ότι το 2020, έτος των διαδηλώσεων στη Λευκορωσία, το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ήταν οι κύριες πηγές ειδήσεων για 60% των ερωτηθέντων Λευκορώσων, ενώ μόλις 11% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι η βασική πηγή ενημέρωσής τους ήταν η τηλεόραση, με τα έντυπα μέσα ενημέρωσης να καταγράφουν ποσοστό 7% και το ραδιόφωνο 5%. Όταν συνειδητοποίησε αυτή την πραγματικότητα, το δικτατορικό καθεστώς άρχισε να δρα σκληρά και αμείλικτα. Το κύριο εύρημά του ήταν η «καταπολέμηση του εξτρεμισμού», η οποία χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για λογοκρισία και διώξεις. Οι αρχές αποκλείουν την πρόσβαση στο περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης που συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους από το εξωτερικό, και κάθε συνεργασία μαζί τους θεωρείται έκφραση εξτρεμισμού.

Στο τέλος του 2023, 32 δημοσιογράφοι στη Λευκορωσία βρίσκονταν φυλακισμένοι. Στα κέντρα κράτησης, οι δημοσιογράφοι έχουν υποστεί πιέσεις και απάνθρωπη μεταχείριση. Σύμφωνα με ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο μπλόγκερ και δημοσιογράφος Igor Losik του «Radio Liberty» άρχισε παρατεταμένη απεργία πείνας στο σωφρονιστικό ίδρυμα όπου κρατούταν και στη συνέχεια έκοψε τις φλέβες των χεριών και του λαιμού του. Καταδικάστηκε σε φυλάκιση 15 ετών. Έχουν ενταθεί οι ποινικές διώξεις ενάντια σε κάθε μορφή συνεργασίας με ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης τα οποία αποκαλούνται «εξτρεμιστικοί σχηματισμοί». Μια νέα τάση είναι η δίωξη όχι μόνο των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και απλών πολιτών που διατυπώνουν σχόλια για διάφορα κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα στα μέσα ενημέρωσης.

Στις 31 Οκτωβρίου 2024, ο προσωπικός λογαριασμός μου στο Instagram κηρύχθηκε από το καθεστώς της Λευκορωσίας ως «εξτρεμιστικό υλικό». Αυτό σημαίνει ότι όχι μόνον εγώ, αλλά και όλοι οι ακόλουθοί μου στη Λευκορωσία θα διωχθούν για εγγραφή στον λογαριασμό μου. Περισσότεροι από 5 000 διαδικτυακοί πόροι στη Λευκορωσία έχουν κηρυχθεί «εξτρεμιστικοί» από το δικτατορικό καθεστώς. Ίσως καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν μπορεί να παρουσιάσει τόσο εντυπωσιακά στατιστικά στοιχεία! Πιστεύουμε εμείς οι Λευκορώσοι ότι δίνεται αρκετή προσοχή στο πρόβλημα της δημοσιογραφίας στη χώρα μας; Θα σας απαντήσω ειλικρινά: Όχι, δεν δίνεται η δέουσα προσοχή στο πρόβλημα αυτό. Όχι μόνο διαλύεται ο θεσμός της δημοσιογραφίας στη Λευκορωσία, αλλά και οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι εξοντώνονται σωματικά.

Η δικτατορία προσπαθεί επίσης να ασκήσει διώξεις κατά δημοσιογράφων και ακτιβιστών εκτός Λευκορωσίας. Η ιστορία μου αποτελεί ζωντανό παράδειγμα τέτοιων διώξεων. Το καθεστώς έχει μάθει να χρησιμοποιεί δημοκρατικούς θεσμούς για την επίτευξη των αποτρόπαιων στόχων του. Δημοσιογράφοι,

ακτιβιστές, μπλόγκερ και πολιτικά ενεργοί πολίτες διώκονται για φορολογικά εγκλήματα, κυρίως για τη μη καταβολή φόρων στο παρελθόν. Έχει αποδειχθεί ότι πρόκειται για ένα τέλειο προπέτασμα καπνού ώστε να αποκρυφθούν τα πολιτικά κίνητρα πίσω από τις διώξεις. Ο ακτιβιστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βραβευθείς με Νόμπελ Ales Bialiatski βρίσκεται στη φυλακή κατηγορούμενος για οικονομικά εγκλήματα. Η αρχισυντάκτρια του ανεξάρτητου μέσου ενημέρωσης «TUT.BY» (καταργήθηκε από το καθεστώς το 2020) και οι συνάδελφοί της βρίσκονται πίσω από τα κάγκελα κατηγορούμενοι για τα ίδια εγκλήματα. Το ίδιο ακριβώς άρθρο του ποινικού κώδικα που διέπει το οικονομικό έγκλημα έγινε δεκτό από την Ιντερπόλ για την έκδοση διεθνούς εντάλματος σύλληψής μου. Η Ιντερπόλ χρειάστηκε σχεδόν οκτώ μήνες για να διεξαγάγει εσωτερική έρευνα και να διαπιστώσει ότι το ένταλμα σύλληψής μου παραβίαζε τα άρθρα 2 και 3 του Καταστατικού της Χάρτη. Ωστόσο, συνελήφθη και φυλακίστηκα στις κεντρικές φυλακές του Βελιγραδίου για επτά μήνες και έξι ημέρες. Πέρασα πέντε μήνες σε κατ' οίκον περιορισμό και μου επιβλήθηκαν σκληροί περιορισμοί. Το Ανώτατο Δικαστήριο της Σερβίας αποφάσισε δύο φορές να με εκδώσει στη δικτατορική Λευκορωσία. Δύο φορές, ο δικηγόρος μου και εγώ ασκήσαμε επιτυχώς προσφυγή κατά αυτής της απόφασης. Συνολικά, μου έκλεψαν ένα έτος από τη ζωή μου, καθώς και τη σωματική και ψυχική μου υγεία. Όλα αυτά γιατί διάλεξα το λάθος επάγγελμα στη λάθος χώρα. Απλώς και μόνο επειδή είχα μια γνώμη και την εξέφρασα μέσω της ενεργού συμμετοχής μου ως πολίτη στα κοινά.

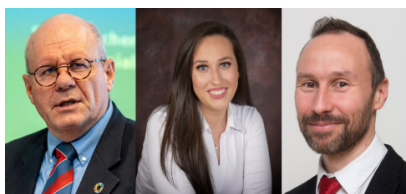
Ευτυχώς, κατάφερα να κερδίσω. Διαφορετικά, δεν θα διαβάζατε αυτές τις λέξεις. Χάρη στην απίστευτη αλληλεγγύη δημοσιογράφων, πολιτικών, της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεών της, έφυγα από τη Σερβία και βρήκα ασφαλές καταφύγιο στο Βερολίνο. Η ιστορία μου όμως δεν έχει τελειώσει. Έχω ακόμη μπροστά μου μια μακρά διαδικασία αποκατάστασης και έναν μακρύ αγώνα. Γνωρίζω ότι έχω επιλέξει με πλήρη συνείδηση την αποστολή μου, ακόμη και αν κάποιος την θεωρούν εξτρεμιστική. Γνωρίζω ότι η ανεξάρτητη δημοσιογραφία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Της κοινωνίας που θέλουμε να οικοδομήσουμε εμείς οι Λευκορώσοι. Και προσδοκούμε πως δεν θα πορευτούμε μόνοι μας σε αυτή τη σημαντική προσπάθεια.

??? ?????? ???...

Ο Οκτώβριος και ο Νοέμβριος σημαδεύτηκαν από την αποτυχία δύο εξαιρετικά σημαντικών παγκοσμίων συνόδων κορυφής για το περιβάλλον: της διάσκεψης των μερών της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλομορφία (COP16) και της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (COP29). Αμφότερες επικεντρώθηκαν στη χρηματοδότηση που χρειάζεται επείγοντως για την προστασία της φύσης και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Ζητήσαμε από τους εκπροσώπους της ΕΟΚΕ στις φετινές COP —τον Peter Schmidt, την Diandra Ní Bhuachalla

και τον Arnaud Schwartz— να μοιραστούν μαζί μας τις σκέψεις τους σχετικά με τους κινδύνους που ελλοχεύουν εάν δεν αναληφθεί παγκόσμια δράση για το κλίμα.

COP16 ??? COP29: ?????? ?? ????? ????? ??? ?? ????? ???

Των Peter Schmidt, Diandra Ní Bhuachalla και Arnaud Schwartz

Η ΕΟΚΕ, ως εκπρόσωπος της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ στην COP29 που πραγματοποιήθηκε στην πρωτεύουσα του Αζερμπαϊτζάν, το Μπακού, τάχθηκε υπέρ της ανάληψης επείγουσας, απτής δράσης για το κλίμα και υποστήριξε ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη στις διαπραγματεύσεις για το κλίμα.

Ο Peter Schmidt, πρόεδρος της ειδικής ομάδας για την COP, μας μίλησε σχετικά με τα βασικά μηνύματα της ΕΟΚΕ που αφορούν το κυρίως θέμα της COP29 που είναι η χρηματοδότηση για το κλίμα.

Peter Schmidt: Η έξαρση των [ακραίων κλιματικών καιρικών φαινομένων](#) παγκοσμίως αποτελεί ισχυρή υπενθύμιση της ανάγκης για επίδειξη μεγαλύτερης φιλοδοξίας για το κλίμα. Το τρέχον έτος προβλέπεται να καταγραφεί ως το θερμότερο στην ιστορία, ενώ οι κλιματικές καταστροφές που προκαλούνται από τον άνθρωπο, όπως οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές και οι ξηρασίες, συμβαίνουν συχνότερα και με μεγαλύτερη ένταση, με αποτέλεσμα την αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων. Το κόστος της αδράνειας όσον αφορά το κλίμα υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος της δράσης.

Στην COP29 διακυβεύονται πολλά. Η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με παγκόσμιες λύσεις χρηματοδότησης της πολιτικής για το κλίμα είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου και οι αναπτυσσόμενες χώρες να έχουν πρόσβαση στα μέσα για την παγκόσμια δράση για το κλίμα. Η συμμετοχή της ΕΟΚΕ στην COP29 στο Μπακού οδήγησε στην υποβολή συστάσεων οι οποίες βασίζονται στη γνωμοδότησή μας σχετικά με τη χρηματοδότηση για το κλίμα και οι οποίες εστιάζουν στην αναδιαμόρφωση της διεθνούς χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την αποδέσμευση και τη διευκόλυνση αποτελεσματικής και προσβάσιμης χρηματοδότησης για το κλίμα.

Τονίσαμε την ανάγκη να θεσπιστεί ο νέος συλλογικός ποσοτικοποιημένος στόχος για τη χρηματοδότηση για το κλίμα προκειμένου να γεφυρωθούν τα σχετικά χρηματοδοτικά κενά. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να καταστήσει τη χρηματοδότηση για το κλίμα καταλληλότερη για τον επιδιωκόμενο σκοπό, φιλική προς τη βιοποικιλότητα, αποτελεσματική και επακριβώς στοχευμένη στις πλέον ευάλωτες χώρες και κοινότητες. Οι χρηματοδοτικές ροές για το κλίμα θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις αρχές της δίκαιης μετάβασης και να συνάδουν με τη συμφωνία του Παρισιού και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Οι μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς είναι καίριας σημασίας, η δημόσια χρηματοδότηση δε θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στην κινητοποίηση και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων των ιδιωτικών επενδύσεων για πρωτοβουλίες για το κλίμα.

Οι τοπικές πρωτοβουλίες και τα κινήματα βάσης θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση για το κλίμα. Η ΕΟΚΕ ζητεί παράλληλα μια ολοκληρωμένη προσέγγιση προκειμένου να σπάσει ο φαύλος κύκλος χρέους και ανεπαρκών επενδύσεων στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ζητούμε τη δίκαιη κατανομή των κονδυλίων για το κλίμα για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων. Επιπλέον, η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία μιας δημοκρατικής προσέγγισης χωρίς αποκλεισμούς που θα διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα των επενδύσεων.

Η εκπρόσωπος της ΕΟΚΕ για τη νεολαία στην COP (2023-2025), Diandra Ní Bhuachalla, μιλάει για τις προσδοκίες της όσον αφορά την COP29. Από τη σκοπιά των νέων, ποια είναι τα πιο πιεστικά κλιματικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν πρώτα;

Diandra Ní Bhuachalla: Μετά τα απογοητευτικά αποτελέσματα της COP28, προσπάθησα να διαχειριστώ όσο το δυνατόν περισσότερο τις προσδοκίες μου για την COP29. Δεδομένων των περιορισμένων προοπτικών επιτυχίας λόγω της επιλογής της χώρας που ασκεί την προεδρία —και πάλι ένα κράτος που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα κέρδη από τα ορυκτά καύσιμα— ήταν ιδιαίτερα δύσκολο να παραμείνω αισιόδοξη.

Παρόλα ταύτα, μετά από συνομιλίες με διάφορες οργανώσεις νεολαίας σε ολόκληρη την Ευρώπη στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της ειδικής ομάδας για τη νεολαία του προγράμματος της ΕΟΚΕ για εκπρόσωπο της νεολαίας στην COP, αποφάσισα ότι ήταν προτιμότερο να επικεντρωθώ σε θέματα όπως, η κλιματική δικαιοσύνη και η δίκαιη μετάβαση, η χρηματοδότηση για το κλίμα, ένας νέος συλλογικός ποσοτικοποιημένος στόχος για τη χρηματοδότηση για το κλίμα και η αύξηση της ουσιαστικής συμμετοχής των νέων στις διεθνείς διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Τώρα που γνωρίζω πόσες διαπραγματεύσεις απέτυχαν να προχωρήσουν την πρώτη εβδομάδα λόγω της πλήρους έλλειψης συμφωνίας και συνεργασίας —μεταξύ άλλων σε τομείς όπως η ισότητα των φύλων, η χρηματοδότηση για το κλίμα και η δίκαιη μετάβαση— αντιλαμβάνομαι ότι οι προσδοκίες μου ήταν και πάλι υπερβολικά υψηλές. Ως εκ τούτου, εστίασα τις προσπάθειές μου κυρίως σε παράλληλες εκδηλώσεις και διμερείς συναντήσεις. Τώρα κυρίως ελπίζω ότι, αφενός, η συμφωνηθείσα γλώσσα, ιδίως όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα διατηρηθεί και, αφετέρου, ότι θα επιτευχθεί μικρή πρόοδος ώστε να είμαστε πλήρως προετοιμασμένοι για την COP30, στην οποία όλοι φαίνεται να εναποθέτουν τις ελπίδες τους.

Δεδομένου ότι η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της αλληλεπικαλύπτονται, δεν θα μπορούσα να επιχειρήσω να κατατάξω τα ζητήματα κατά σειρά σπουδαιότητας και επείγοντος. Οι νέοι ανησυχούν για το μέλλον τους, και ειδικότερα όσον αφορά την εργασιακή ασφάλεια και το κατά πόσον θα αναγκαστούν να επανεκπαιδευτούν· όσον αφορά τα σπίτια και τις οικογένειές τους και την ασφάλεια από καταιγίδες, πλημμύρες και τη διάβρωση του εδάφους· όσον αφορά την υγεία και την ποιότητα ζωής των μελλοντικών τους παιδιών ή ακόμη και της επόμενης γενιάς· όσον αφορά το γεγονός ότι η γενιά μας θα επιφορτιστεί με πολύ πιο δύσκολες διαπραγματεύσεις όταν καταστούμε φορείς λήψης αποφάσεων στο μέλλον, δεδομένου ότι σήμερα η δράση που αναλαμβάνεται δεν επαρκεί σε καμία περίπτωση και οι επιπτώσεις αυτών των ανεπαρκειών θα γίνονται αισθητές για δεκαετίες.

Χρειαζόμαστε τώρα κλιματική δικαιοσύνη. Χρειαζόμαστε τώρα ρεαλιστική χρηματοδότηση για το κλίμα. Χρειαζόμαστε τώρα μια ορθή, δίκαιη και ισότιμη απασχόληση και ενεργειακή μετάβαση. Χρειαζόμαστε τώρα φιλόδοξους στόχους. Χρειαζόμαστε τώρα προσπάθειες για την υλοποίησή τους.

Χρειαζόμαστε τώρα τη συμμετοχή όλων σας.

Η COP16, η οποία αφορούσε τη βιοποικιλότητα και πραγματοποιήθηκε στο Cali της Κολομβίας τον Οκτώβριο, ολοκληρώθηκε σε κλίμα σύγχυσης και χωρίς να έχει επιτευχθεί συμφωνία για τη χρηματοδότηση για τη φύση. Ρωτήσαμε τον Arnaud Schwartz, εκπρόσωπο της ΕΟΚΕ στην COP16, εάν μπορούμε να παραμείνουμε αισιόδοξοι παρά την ατυχή αυτή εξέλιξη. Ποια μέτρα θα πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη προόδου όσον αφορά την προστασία της βιοποικιλότητας;

Arnaud Schwartz: 200 δισεκατομμύρια δολάρια τον χρόνο. Αυτό είναι, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, το ποσό που απαιτείται (συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών χρηματοδότησης – δημόσια, ιδιωτική, εθνική και διεθνής) για την επίτευξη των στόχων για τη βιοποικιλότητα. Περί τίνος πρόκειται λοιπόν; Πρόκειται πολύ απλά για την ανάγκη τόσο να ανασχεθεί η καταστροφή της βιοποικιλότητας, στο πλαίσιο της οποίας οι έμβιοι οργανισμοί εξαφανίζονται επί του παρόντος με συνεχώς ταχύτερους ρυθμούς, όσο και να αποκατασταθεί η φύση και να της δοθεί μια ευκαιρία να επιβιώσει σε έναν «βιώσιμο» κόσμο, αντί να παραμένουμε θεατές όταν αυτή καταστρέφεται περαιτέρω λόγω απληστίας και ηλιθιότητας.

Ποιο είναι το μέλλον μετά την αποτυχία της COP16;

Ο καθένας από εμάς θα πρέπει να θέσει το ερώτημα αυτό στον εαυτό του και στους γύρω του, δεδομένου ότι είναι γνωστό ότι στη Γαλλία μόνον, κάθε χρόνο, πάνω από το ένα τέταρτο του ποσού αυτού δαπανάται για την προετοιμασία ή τη διεξαγωγή πολέμων. Πράγματι, σε παγκόσμιο επίπεδο, η διάσκεψη στο Cali ήταν μια χαμένη ευκαιρία, λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης και οικονομικής αλληλεγγύης.

Ωστόσο, δεν χάθηκαν όλα.

Διαφαίνεται ακόμα ένα αμυδρό φως στο τέλος του τούνελ: Σε αυτήν την COP αναγνωρίστηκε —μετά από περίπου 30 χρόνια καθυστέρησης— ο ρόλος που διαδραματίζουν τόσο οι αυτόχθονες πληθυσμοί και οι τοπικές κοινότητες όσο και οι πληθυσμοί αφρικανικής καταγωγής ως προστάτες της βιοποικιλότητας. Επίσης συστήθηκε ένα νέο ταμείο των Ηνωμένων Εθνών, γνωστό ως Ταμείο Cali, το οποίο θα χρησιμεύσει μακροπρόθεσμα για τη συγκέντρωση εκούσιων συνεισφορών από ιδιωτικές εταιρείες, με το ήμισυ εξ αυτών να διατίθεται στις προαναφερθείσες ομάδες ατόμων. Πω πω!

Είσαστε... είσαστε... λοιπόν...

Είσαστε κομμάτι μας κι εμείς κομμάτι δικό σας. Και προκειμένου να συνεχίσουμε την κοινή μας πορεία, το πιο λογικό θα ήταν να θέσουμε την οικονομία μας πάλι σε σωστή τροχιά προς κοινό όφελος όλων. Για να σταματήσουμε, λοιπόν, να τραβάμε το χαλί κάτω από τα πόδια μας, πρέπει να ξεκινήσουμε άμεσα να επανεξετάζουμε τους διεθνείς χρηματοδοτικούς και εμπορικούς κανόνες. Τι περιμένουμε;

Οι εκπρόσωποι της ΕΟΚΕ στην COP29, Peter Schmidt και Diandra Ní Bhuachalla, εστίασαν κυρίως στη χρηματοδότηση για το κλίμα, στηριζόμενοι στην πρόσφατη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα, [«Χρηματοδότηση για το κλίμα: Νέος χάρτης πορείας για την επίτευξη των υψηλών φιλοδοξιών για το κλίμα και των ΣΒΑ»](#). Μία από τις [βασικές εκδηλώσεις](#) που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου υπό την καθοδήγηση της ΕΟΚΕ στο Μπακού είχε τίτλο «Μια παγκόσμια προοπτική για την προώθηση μιας δίκαιης μετάβασης στον αγροδιατροφικό τομέα». Στο πλαίσιο της εκδήλωσης διερευνήθηκαν τρόποι για τη δημιουργία βιώσιμων συστημάτων τροφίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που θα είναι δίκαια για τους αγρότες, τους εργαζομένους στην αλυσίδα τροφίμων και τις μελλοντικές γενεές. Σκοπός ήταν η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και της κοινωνίας των πολιτών, η ενίσχυση της φωνής του παγκόσμιου Νότου και η προώθηση λύσεων για το κλίμα χωρίς αποκλεισμούς για όλους.

Ως μέλος της αντιπροσωπείας της ΕΕ, ο Arnaud Schwartz συμμετείχε σε συνεδριάσεις ζητώντας μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ των διαδικασιών των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (CBD) και την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), τη σταδιακή κατάργηση των επιζήμιων για το περιβάλλον

επιδοτήσεων ως μέσο για την αποδέσμευση περισσότερων χρηματοδοτικών πόρων, και έναν πιο ενεργό ρόλο για την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών στην εφαρμογή του [παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ](#). [Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη συμβολή της ΕΟΚΕ στην COP16.

Ο κ. Schwartz είναι ο εισηγητής της γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ με θέμα [«Μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα στην COP16: συνένωση όλων των τομέων για έναν κοινό στόχο»](#)

[????? ?????????](#)

Η Βουλγαρία και η Ρουμανία καταβάλλουν υψηλό οικονομικό και πολιτικό τίμημα επειδή δεν απολαμβάνουν τα πλήρη οφέλη που προσφέρει ο χώρος Σένγκεν, γεγονός που επηρεάζει επίσης αρνητικά την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ. Είναι πλέον καιρός το Συμβούλιο της ΕΕ να ορίσει ημερομηνία για την άρση των ελέγχων στα χερσαία σύνορα μεταξύ των δύο χωρών και των άλλων κρατών μελών του χώρου Σένγκεν, γράφει η Mariya Mincheva, εισηγήτρια της γνωμοδότησης με θέμα [«Το κόστος της μη εφαρμογής του χώρου Σένγκεν για την ενιαία αγορά - Ο αντίκτυπος στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία»](#). (II)

[?? ?????? ?? ? ? ?????????? ?? ?????? ?????????? ??](#)
[??? ?????? ?????? ?? ? ?](#)

της Mariya Mincheva

Η Βουλγαρία και η Ρουμανία πληρούσαν τις προϋποθέσεις προσχώρησης στον χώρο Σένγκεν από το 2011. Ωστόσο, 13 χρόνια αργότερα, δεν έχουν ακόμη αποκομίσει πλήρως τα οφέλη της ελεύθερης κυκλοφορίας. Η απόκλιση αυτή έχει πολιτικό κόστος και δίνει τροφή τον ευρωσκεπτικισμό.

Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου στη Βουδαπέστη, οι υπουργοί Εσωτερικών της Ουγγαρίας, της Αυστρίας, της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας συμφώνησαν να δρομολογήσουν τα αναγκαία μέτρα με σκοπό τον ορισμό ημερομηνίας για την άρση των ελέγχων στα χερσαία σύνορα, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταβληθούν εντονότερες προσπάθειες αναχαίτισης των παράτυπων μεταναστών που φθάνουν μέσω της οδού των Δυτικών Βαλκανίων.

Η συμφωνία του Σένγκεν είναι πολύ σημαντική για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων εντός της ΕΕ και αποτελεί βασικό παράγοντα της επιτυχημένης οικονομικής πορείας της ΕΕ. Οι περιορισμοί υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ και παρεμποδίζουν την υλοποίηση της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, όπως προβλέπεται στις Συνθήκες.

Επί σειρά ετών, τα κράτη μέλη επανέφεραν προσωρινά τους συνοριακούς ελέγχους. Ωστόσο, ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος αυτών των αποφάσεων στην ενιαία αγορά δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο

αξιολόγησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί τους φραγμούς στο εμπόριο, αλλά η αξιολόγηση αυτή καλύπτει αποκλειστικά και μόνο τους αποκλεισμούς των συνόρων, τις διαδηλώσεις και τις επιθέσεις κατά φορτηγών. Οι επιπτώσεις των ελέγχων στα χερσαία σύνορα, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής επαναφοράς των συνοριακών ελέγχων από τα κράτη μέλη του χώρου Σένγκεν, δεν λαμβάνονται υπόψη.

Το 2023, το Συμβούλιο συμφώνησε να άρει τους ελέγχους στα εσωτερικά εναέρια και θαλάσσια σύνορα με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία από τις 31 Μαρτίου 2024 και μετά. Ωστόσο, οι έλεγχοι στα εσωτερικά χερσαία σύνορα διατηρήθηκαν, χωρίς να οριστεί ημερομηνία για την άρση τους, επιφέροντας σημαντικό κόστος και εμποδίζοντας τις εταιρείες να αξιοποιήσουν πλήρως τα οφέλη της ενιαίας αγοράς.

Με τη λήψη μέτρων για την πλήρη ενσωμάτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στον χώρο Σένγκεν, η ΕΕ μπορεί να ενισχύσει την εσωτερική της συνοχή, να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της και να περιφρουρήσει τις θεμελιώδεις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας και της αλληλεγγύης που αποτελούν τη βάση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε ότι η παραμονή μιας χώρας εκτός του χώρου Σένγκεν μπορεί να επηρεάσει τις προσδοκίες των αγορών για το καθεστώς της χώρας αυτής εντός της ΕΕ. Πρόκειται για πολιτικό μήνυμα που θα μπορούσε να επηρεάσει τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, τις τιμές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τα επιτόκια των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, αλλά και να βλάψει την πραγματική οικονομία.

Και οι δύο χώρες καταβάλλουν ετησίως δισεκατομμύρια ευρώ λόγω αυξημένων εξόδων υλικοτεχνικής υποστήριξης, καθυστερήσεων κατά τις παραδόσεις αγαθών και εξοπλισμού και υψηλότερου κόστους για τα καύσιμα και τους οδηγούς. Το άμεσο αυτό κόστος μετακυλίεται αναπόφευκτα στους καταναλωτές μέσω υψηλότερων τιμών και έχει αντίκτυπο στη σωματική και την ψυχική υγεία των εργαζομένων.

Η κατάσταση αυτή αποτελεί τροχοπέδη για τον τουρισμό, ενώ συγχρόνως εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, περιορίζοντας τις ευκαιρίες των Ρουμάνων και Βουλγάρων εργαζομένων να αναζητήσουν εργασία στα γειτονικά κράτη μέλη. Ο περιορισμός αυτός επηρεάζει τους κλάδους των κατασκευών, της γεωργίας και των υπηρεσιών, οι οποίοι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από εποχικούς και προσωρινούς εργαζομένους.

Στην έκθεσή του για το μέλλον της ενιαίας αγοράς, ο **Enrico Letta** τάχθηκε υπέρ σθεναρής αντίδρασης σε κάθε προσπάθεια περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας μεταξύ των κρατών μελών, όπως μεταξύ άλλων στους τεχνικούς περιορισμούς που ισχύουν για τα δρομολόγια και τις οδικές μεταφορές, καθώς και σε οποιαδήποτε αναστολή της συμφωνίας του Σένγκεν.

Είναι πλέον καιρός να ορίσει το Συμβούλιο ημερομηνία για την άρση των ελέγχων στα χερσαία σύνορα μεταξύ της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και των άλλων κρατών μελών που είναι μέλη του χώρου Σένγκεν. Τελική απόφαση επί του θέματος αναμένεται να ληφθεί κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ στις 12 Δεκεμβρίου.

??? ??? ????

?? ??????? ?? ??????????? ?? ?? ???????????????

Η επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να είναι η Επιτροπή της διεύρυνσης. «Το ερώτημα δεν είναι αν πρέπει να υπάρξει διεύρυνση, αλλά πώς αυτή θα επιτευχθεί σωστά», αυτό είναι το συμπέρασμα του φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη διεύρυνση που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ). Στο φόρουμ συμμετείχαν ο Πρόεδρος της ΕΟΚΕ Oliver Röperke, ο Ευρωπαίος Επίτροπος Απασχόλησης και Κοινωνικών

Δικαιωμάτων Nicolas Schmit, καθώς και υπουργοί τόσο των κρατών μελών της ΕΕ όσο και των υποψήφιων προς ένταξη χωρών.

Η ΕΟΚΕ συνδιοργάνωσε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη διεύρυνση, το οποίο πραγματοποιήθηκε εκ παραλλήλου με τη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου. Περισσότεροι από 140 εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών των υποψήφιων προς ένταξη χωρών συναντήθηκαν για πρώτη φορά. Η βασική διαπίστωση των συμμετεχόντων ήταν σαφής: η κοινωνία των πολιτών και οι κοινωνικοί εταίροι, που συχνά παραβλέπονται κατά την ενταξιακή διαδικασία, πρέπει να αποκτήσουν κεντρικό ρόλο στη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ.

Ο **κ. Röperke** τόνισε: «Δεν πρόκειται απλώς για την επέκταση της ΕΕ, αλλά για την προετοιμασία των μελλοντικών κρατών μελών ώστε να έχουν ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι διαθέτουν όλα τα απαιτούμενα εφόδια για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων. Μέσω της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, τις ομοσπονδίες εργοδοτών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, θέτουμε τα αναγκαία θεμέλια για μια πιο συμπεριληπτική και πιο ισχυρή Ευρώπη».

Η συζήτηση ανέδειξε την ανάγκη να διατηρηθεί η πρόσφατη δυναμική της διεύρυνσης, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των ετών 2024-2029 θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στην ολοκλήρωση της διαδικασίας διεύρυνσης.

Ένα άλλο βασικό μήνυμα που προέκυψε από τη συζήτηση είναι η σημασία της σταδιακής, προβλέψιμης και αξιοκρατικής ολοκλήρωσης, κατά την οποία η πρόοδος θα αναγνωρίζεται και θα ανταμείβεται με πραγματικές προοπτικές προσχώρησης.

Ο **κ. Schmit** υπογράμμισε τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει η κοινωνία των πολιτών: «Η εύρυθμη λειτουργία του διμερούς και τριμερούς κοινωνικού διαλόγου και η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων είναι καθοριστικά στοιχεία της προσχώρησης στην ΕΕ διότι αποτελούν συνιστώσες της κοινωνικής μας οικονομίας της αγοράς».

Ο Γερμανός υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **Rolf Schmachtenberg** δήλωσε: «Οι εργασιακές και οι κοινωνικές πτυχές είναι ζωτικής σημασίας για μια επιτυχή ένταξη στην ΕΕ. Όσοι επιθυμούν να βελτιώσουν τη ζωή όλων των πολιτών, να δημιουργήσουν ευκαιρίες και να καταπολεμήσουν τις κοινωνικές ανισότητες χρειάζονται αποτελεσματικές πολιτικές απασχόλησης, ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας και λειτουργικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, με ισχυρούς κοινωνικούς εταίρους».

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, η υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Μαυροβουνίου **Naida Nišić** εξήρε τη σημασία του φόρουμ υψηλού επιπέδου ως πλατφόρμας διαλόγου που παρέχει στο Μαυροβούνιο τη δυνατότητα να αξιολογήσει τη συντελούμενη πρόοδο.

Η Ελληνίδα υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης **Νίκη Κεραμέως** τόνισε: «Η συμμετοχή μου σε αυτή τη σημαντική συζήτηση σχετικά με τη διεύρυνση της ΕΕ και τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι κοινωνικοί εταίροι στη διαμόρφωση του μελλοντικού ευρωπαϊκού τοπίου στον τομέα των εργασιακών και των κοινωνικών δικαιωμάτων ήταν μεγάλο προνόμιο για μένα».

Η αναπληρώτρια υπουργός Οικονομίας, Πολιτισμού και Καινοτομίας της Αλβανίας **Olta Manjani** δήλωσε: «Η Αλβανία ενισχύει ενεργά την παρουσία της στα θεσμικά όργανα, τις επιτροπές και τις ομάδες εργασίας της ΕΕ και η σύσταση της μικτής συμβουλευτικής επιτροπής με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εμπίπτει σε αυτές τις προσπάθειες».

Η ΕΟΚΕ τάσσεται σταθερά υπέρ της διεύρυνσης της ΕΕ. Το 2024 εγκαινίασε ένα πιλοτικό σχέδιο, την [Πρωτοβουλία για τα μέλη από χώρες της διεύρυνσης](#), το οποίο παρέχει στην κοινωνία των πολιτών των υποψήφιων προς ένταξη χωρών τη δυνατότητα να συμβάλει στο έργο της ΕΟΚΕ. Η πρωτοβουλία καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η ενεργός συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών των υποψήφιων προς ένταξη χωρών ενισχύει τη διαδικασία διεύρυνσης. (mt)

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

? ?

? ?

Η ΕΟΚΕ έχει ζητήσει τη θέσπιση μιας ευρωπαϊκής εμβληματικής πρωτοβουλίας για την υγεία, προτείνοντας τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας και παροτρύνοντας την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή να δημοσιεύσει ένα σχέδιο δράσης για τις σπάνιες νόσους με σαφώς επιτεύξιμους στόχους.

Κατά τη διάρκεια συζήτησης με θέμα «Μια ευρωπαϊκή εμβληματική πρωτοβουλία για την υγεία», η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου, η ΕΟΚΕ κάλεσε την ΕΕ να δρομολογήσει μια φιλόδοξη πρωτοβουλία, με στόχο την οικοδόμηση μιας οριζόντιας αρχιτεκτονικής στον τομέα της υγείας εντός της ΕΕ. Στην ημερήσια διάταξη περιλαμβανόταν επίσης η εκπόνηση ενός ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για τις σπάνιες νόσους (ΣΔΣΝ).

Ανοίγοντας τη συζήτηση, ο **Πρόεδρος της ΕΟΚΕ Oliver Röpke** δήλωσε: «Είναι ζωτικής σημασίας όλοι όσοι ζουν στην ΕΕ να έχουν πρόσβαση σε ποιοτική και οικονομικά προσιτή υγειονομική περίθαλψη. Πρέπει να επενδύσουμε σε καινοτόμα και βιώσιμα συστήματα υγείας και να αναλάβουμε αποφασιστική δράση για την καταπολέμηση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, τόσο εντός της ΕΕ όσο και παγκοσμίως. Οι σπάνιες νόσοι καθιστούν ακόμη πιο ορατές τις συνεχιζόμενες ανισότητες και τα τρωτά σημεία. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο χρειαζόμαστε ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή δράση για τις σπάνιες νόσους».

Ο **Alain Coheur**, εισηγητής της [γνωμοδότησης](#) σχετικά με την ευρωπαϊκή εμβληματική πρωτοβουλία για την υγεία, δήλωσε: «Σήμερα επιδιώκουμε να εγκρίνουμε έναν χάρτη πορείας για τους μελλοντικούς επιτρόπους της ΕΕ, ο οποίος να προάγει την υγειονομική περίθαλψη για όλους και να προστατεύει τους ανθρώπους από μελλοντικές κρίσεις». Η **Ágnes Cser**, εισηγήτρια της [γνωμοδότησης](#) για τις σπάνιες

νόσους, πρόσθεσε: «Πρέπει να καταρτίσουμε ένα σχέδιο δράσης. Ωστόσο, δεν πρέπει να επικεντρωθούμε μόνο στο σχέδιο δράσης για τις σπάνιες νόσους, αλλά και στην υγεία —η υγεία είναι το κλειδί για την ανταγωνιστικότητα. Η Ένωση Υγείας μας δεν μπορεί να παραμείνει μια φράση κενή νοήματος».

Η γνωμοδότηση με θέμα «Σχεδιασμός μιας ευρωπαϊκής εμβληματικής πρωτοβουλίας για την υγεία» καθορίζει τους στρατηγικούς πυλώνες για την ενίσχυση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της υγείας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η θέσπιση μιας ευρωπαϊκής εγγύησης για τη φροντίδα και την υγειονομική περίθαλψη, η οποία θα καθορίζει πολυετείς στόχους για την υγεία σε επίπεδο ΕΕ. Αυτή η εγγύηση θα μπορούσε να οδηγήσει στην κατάρτιση ενός νομικά δεσμευτικού κειμένου (όπως μιας οδηγίας).

Ένας άλλος πυλώνας είναι η υλοποίηση της προσέγγισης «Μία υγεία», η οποία συνδέει τις πολιτικές για την υγεία των ανθρώπων, των ζώων, των φυτών και του περιβάλλοντος. Η γνωμοδότηση σχετικά με την αντιμετώπιση των σπάνιων νόσων καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκδώσει ανακοίνωση που θα περιέχει ένα ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τις σπάνιες νόσους (ΣΔΣΝ), με συγκεκριμένους, μετρήσιμους, εφικτούς, ρεαλιστικούς και χρονικά προσδιορισμένους στόχους που μπορούν να επιτευχθούν έως το 2030. (Im)

[AI Made in Europe: EESC calls for strategic investment in AI infrastructure](#)

The EESC is urging the European Union to boost its investment in secure connectivity, resilient infrastructure and supply chains to ensure it stays competitive in the rapidly evolving field of general-purpose AI (GPAI). These measures are seen as essential

in maximising the benefits of generative AI in line with European values, needs and fundamental rights.

In its exploratory opinion on [Artificial intelligence/the way forward](#), in which it focuses on the key aspects of GPAI, the EESC stresses that the dynamism and complexity of AI require ongoing updates to the EU's AI Act. While GPAI models are largely technical and apply predominantly in the business-to-business (B2B) sector, their indirect impact on workers and consumers cannot be overlooked.

‘We think it is very important that any AI we use here in Europe also be based on European values. This of course means the rule of law and human rights, but it also means transparency, credibility and trustworthiness. Those are the key factors enabling any AI system to work for the people,’ said **Sandra Parthie**, rapporteur for the opinion, which was requested by the European Commission and the Hungarian Presidency of the Council of the EU.

Although supportive of the AI Act, the EESC stresses the need for it to be closely monitored and adjusted if the regulation proves to stifle the innovativeness of EU AI-focused companies. This can happen where there are uncertainties over how the regulation should be applied or if it proves to be too complex, driving investors and innovators away from the European market.

To counteract the heavy dominance of large non-EU digital companies on the EU market, the EESC has called for EU competition policy tools to be mobilised to address any critical behaviour or non-compliance with EU standards.

The EU and its Member States need to invest in innovation to build strong networks for creating and improving AI products and to increase the benefits AI brings to people and the economy. Not developing and using GPAI in Europe might result in decreasing competitiveness among European companies and in declining sales, job losses, economic stagnation and poverty.

‘We have very good companies and researchers; we have world-leading research facilities on our doorstep. We need to promote them much more than we do. We need to attract talent and make Europe attractive for them to work here. We need to develop AI made in Europe,’ **Ms Parthie** concluded. (II)

Η ΕΕ θα πρέπει να διευκολύνει τη χωρίς αποκλεισμούς συνεργασία, τον ανοικτό χαρακτήρα και τη διαφάνεια με την κοινωνία των πολιτών σε όλους τους τομείς της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων. Αυτό ισχύει τόσο για τις σημερινές όσο και για τις δυνητικές κοινότητες υποδοχής, ιδίως δεδομένου ότι αυξανόμενες ποσότητες ραδιενεργών αποβλήτων θα παράγονται κάθε χρόνο κατά την επόμενη δεκαετία και μετά.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να διευκολύνουν τη χωρίς αποκλεισμούς συνεργασία, τον ανοικτό χαρακτήρα και τη διαφάνεια με την κοινωνία των πολιτών σε όλους τους τομείς της διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων. Αυτό ισχύει τόσο για τις σημερινές όσο και για τις δυνητικές κοινότητες υποδοχής, ιδίως δεδομένου ότι αυξανόμενες ποσότητες ραδιενεργών αποβλήτων θα παράγονται κάθε χρόνο κατά την επόμενη δεκαετία και μετά.

Σε [γνωμοδότηση](#) που εγκρίθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειάς της τον Οκτώβριο, η ΕΟΚΕ υιοθετεί αποφασιστική στάση. Η διαθέσιμη χρηματοδότηση θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση της ικανότητας ανεξάρτητης συμμετοχής των ομάδων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως δε των τοπικών κοινοτήτων πλησίον πυρηνικών εγκαταστάσεων, σε έργα και μελέτες για την αξιολόγηση των πρακτικών συμμετοχής και διαφάνειας όσον αφορά τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων.

Η ΕΟΚΕ συνιστά τα κράτη μέλη να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τις μεθόδους συμμετοχής του κοινού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων, καθώς και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται η διαφάνεια. «Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την παρακολούθηση και την τακτική δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών, υγειονομικών και κοινωνικοοικονομικών εξελίξεων όσον αφορά τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων», δήλωσε η εισηγήτρια **Alena Mastantuono**.

Τα κράτη μέλη πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους, ώστε οι μελλοντικές γενιές να μην επωμιστούν το βάρος της επεξεργασίας των πυρηνικών αποβλήτων, ανεξάρτητα από το είδος, τη διάρκεια ζωής και το επίπεδο κινδύνου τους.

Δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό χρησιμοποιημένων πυρηνικών καυσίμων μπορεί να υποβληθεί σε επανεπεξεργασία, τα σχάσιμα υλικά θα πρέπει να ανακυκλώνονται, μειώνοντας έτσι την ανάγκη προμήθειας

φυσικού ουρανίου για τη λειτουργία πυρηνικών αντιδραστήρων. Οι στρατηγικές κυκλικής οικονομίας θα δώσουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ελαχιστοποιήσουν την ποσότητα των αποβλήτων που χρειάζεται να αντιμετωπίσουν με στρατηγικές διαχείρισης αποβλήτων.

«Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εκτιμήσεις κόστους για τον παροπλισμό και τη διαχείριση των αναλωμένων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων θα λαμβάνουν υπόψη τις αυξήσεις του κόστους με την πάροδο του χρόνου. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση επαρκεί για την κάλυψη των πραγματικών δαπανών», δήλωσε ο συνεισηγητής **Christophe Quarez**. (mp)

[? ?????????? ???????? ?????? ?? ?????](#)

[????????????????? ??? ???????? ????????](#)

Στην Ευρώπη, η γεωθερμική ενέργεια διαθέτει σημαντικό αναξιοποίητο δυναμικό· η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αναλάβει επείγουσα δράση προκειμένου να υιοθετηθεί μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τη γεωθερμική ενέργεια με στόχο την αξιοποίηση των οφελών της.

Κατά τη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου, η ΕΟΚΕ έλαβε σαφή θέση σχετικά με το θέμα της ενέργειας. Σε [γνωμοδότηση](#) που εκπόνησαν οι **Zsolt Kükedi** και **Thomas Kattnig**, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η παραγωγή γεωθερμικής ενέργειας έχει εξαιρετικά χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην πράσινη μετάβαση της ΕΕ, μειώνοντας την εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα και διευκολύνοντας την απανθρακοποίησή της.

«Η γεωθερμική ενέργεια μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050», δήλωσε ο **κ. Kükedi**, εισηγητής της γνωμοδότησης. «Το δυναμικό της παραμένει ανεκμετάλλευτο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη χρήση των πόρων που παρέχει η γεωθερμική ενέργεια», προσέθεσε ο **κ. Kattnig**, συνεισηγητής της γνωμοδότησης.

Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι επενδύσεις σε γεωθερμικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής δεν θα φέρουν αποτέλεσμα χωρίς οικονομική βοήθεια σε εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, απαιτούνται κρατική χρηματοδότηση και παροχή κινήτρων για την προσέλκυση αρχικών επενδύσεων και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που αυτές συνεπάγονται.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι αλλαγές στην ενεργειακή πολιτική ή τη χρηματοδότηση ενδέχεται να επηρεάσουν την οικονομική ελκυστικότητα των γεωθερμικών έργων.

Η κατασκευή γεωθερμικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ενέχει κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια, ιδίως αυτοί που σχετίζονται με περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητο αυτή η διαδικασία να υλοποιηθεί με τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων, ούτως ώστε να αυξηθεί η αποδοχή από το κοινό.

Ωστόσο, τα περιβαλλοντικά και τα κλιματικά οφέλη της γεωθερμικής ενέργειας υπερτερούν των κινδύνων, καθώς η γεωθερμική ενέργεια αποτελεί μία από τις καλύτερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσον αφορά

[Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή \(ΕΟΚΕ\) καλεί την ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο στηριζόμενη σε ένα μοντέλο βιώσιμης βιοοικονομίας ευθυγραμμισμένο με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τους στόχους για το κλίμα.](#)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) καλεί την ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο στηριζόμενη σε ένα μοντέλο βιώσιμης βιοοικονομίας ευθυγραμμισμένο με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τους στόχους για το κλίμα.

Στη γνωμοδότησή της με θέμα «[Ευθυγράμμιση της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας](#)», η ΕΟΚΕ περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο μια ισχυρή βιοοικονομία μπορεί να τονώσει τα οικονομικά και οικολογικά οφέλη της Ευρώπης, να ενισχύσει την ανθεκτικότητα και να στηρίξει μια δίκαιη μετάβαση. Οι στρατηγικές επενδύσεις στη διατομεακή συνεργασία και η κινητοποίηση των τοπικών κοινοτήτων μπορούν να καταστήσουν τη βιοοικονομία της ΕΕ παγκόσμιο μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης.

Για να είναι βιώσιμη, η βιοοικονομία πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τα πλαίσια της ΕΕ, όπως η Πράσινη Συμφωνία, η κυκλική οικονομία και οι στόχοι για τη βιοποικιλότητα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες της βιοοικονομίας συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα παραμένοντας συγχρόνως εντός των ορίων του πλανήτη.

Μια ολοκληρωμένη και φιλόδοξη στρατηγική για τη βιοοικονομία είναι ουσιαστικής σημασίας. Ευθυγραμμιζόμενη με την κυκλική οικονομία και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, η βιοοικονομία μπορεί να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ΕΕ με τη δημιουργία βιώσιμων και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας, καθώς και με τη διασφάλιση ανάπτυξης που σέβεται τα οικολογικά όρια», δήλωσε ο **Cillian Lohan**, εισηγητής της γνωμοδότησης.

Η βιοοικονομία μπορεί να στηριχτεί στις αρχές της κυκλικής οικονομίας και να συμβάλει στη μείωση των αποβλήτων και στη βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω της αλυσιδωτής χρήσης των πόρων και της επανακυκλοφορίας των βιολογικών υλικών. Ταυτόχρονα, προσφέρει κοινωνικά οφέλη, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την παροχή ευκαιριών για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η στήριξη των αγροτικών κοινοτήτων και η συμμετοχή των νέων σε αυτόν τον τομέα είναι ζωτικής σημασίας.

Η εκπαίδευση σε θέματα βιοοικονομίας μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βιωσιμότητα και στη βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της μείωσης του κόστους της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Βασικό στοιχείο αυτής της προσπάθειας είναι οι τεχνολογικές εξελίξεις και η βιώσιμη χρήση γης, όπως η αναγεννητική γεωργία και δασοκομία, οι οποίες ενισχύουν την αποθήκευση άνθρακα και τη βιοποικιλότητα.

Η αστική γεωργία και οι κυκλικοί κόμβοι τροφίμων μπορούν να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων και να ενισχύσουν τα τοπικά συστήματα τροφίμων. Η ΕΕ θα πρέπει να τηρεί υψηλά πρότυπα στους τομείς των επιχειρήσεων και της καινοτομίας, ενθαρρύνοντας την έγκαιρη υιοθέτηση τεχνολογιών βιολογικής βάσης.

Η χρηματοδότηση θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στους φορείς καινοτόμων σχεδίων και να στηρίζει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Για την ενσωμάτωση της βιοοικονομίας στις πολιτικές της ΕΕ απαιτείται σαφής ορισμός του όρου. Η επικαιροποίηση της στρατηγικής για τη βιοοικονομία έως το 2025 θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την Πράσινη Συμφωνία και τη συμφωνία του Παρισιού και να παράσχει έναν χάρτη πορείας για μια βιώσιμη και ανθεκτική οικονομία βιολογικής βάσης. (ks)

Η ΕΟΚΕ παρουσίασε το όραμά της για τον μετασχηματισμό των τομέων της γεωργίας, της αλιείας και των τροφίμων της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίζονται η ανθεκτικότητα και η βιωσιμότητα σε περιόδους κρίσης.

Σε [γνωμοδότηση](#) που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο, η ΕΟΚΕ ζητεί τη δημιουργία ενός συστήματος τροφίμων το οποίο θα είναι ανταγωνιστικό, ανθεκτικό στις κρίσεις και θα ευθυγραμμίζεται με τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους της ΕΕ. Στη γνωμοδότηση τονίζεται η σημασία της επισιτιστικής ασφάλειας, ενός δίκαιου εισοδήματος για τους παραγωγούς, της περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας και της στήριξης της επόμενης γενιάς παραγωγών τροφίμων.

«Η εξασφάλιση σταθερών και βιώσιμων εισοδημάτων για τους παραγωγούς είναι απαραίτητη, όπως και η προώθηση μιας βασισμένης στη γνώση πολιτικής τροφίμων που ενθαρρύνει την καινοτομία», δήλωσε ο **Arnold Puech d'Alissac**, πρόεδρος της Παγκόσμιας Οργάνωσης Γεωργών και ένας από τους τρεις εισηγητές της γνωμοδότησης.

Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, η ΕΟΚΕ προτείνει την ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος του γεωργικού τομέα στις διαπραγματεύσεις για τις τιμές και την αύξηση της χρηματοδότησης της ΕΕ για τη γεωργία και την αλιεία. Ζητεί επίσης οι μελλοντικές εμπορικές συμφωνίες να ενσωματώνουν την Πράσινη Συμφωνία και τα πρότυπα «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», διασφαλίζοντας τον θεμιτό ανταγωνισμό και την υψηλή ποιότητα των τροφίμων.

«Η διασφάλιση δίκαιων εισοδημάτων για τους πρωτογενείς παραγωγούς είναι ζωτικής σημασίας», δήλωσε η **Piroska Kállay**, έτερη εισηγήτρια της γνωμοδότησης.

Για τον σκοπό αυτό, η ΕΟΚΕ ζητεί αυστηρότερη επιβολή των θεμιτών εμπορικών πρακτικών και απαγόρευση των πωλήσεων σε τιμές κάτω του κόστους, προκειμένου να επανέλθει η ισορροπία στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Οι πολιτικές για την προώθηση της ανανέωσης των γενεών, με έμφαση στους νέους και τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της στήριξης των συνεταιρισμών, είναι επίσης υψίστης σημασίας.

Για να στηριχθεί η βιωσιμότητα, η ΕΟΚΕ συνιστά την επιβράβευση των προσπαθειών παγίδευσης του άνθρακα, όπως η βιώσιμη διαχείριση του εδάφους και η πρόληψη της διαρροής άνθρακα. «Τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην ευθυγράμμιση της παραγωγής τροφίμων με τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ και τις παγκόσμιες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις», δήλωσε ο **Joe Healy**, ο τρίτος εισηγητής της γνωμοδότησης.

Μια άλλη πρόταση είναι η θέσπιση ενός συστήματος δημόσιας ασφάλισης για την προστασία των παραγωγών από καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια του εφοδιασμού με τρόφιμα.

Η ΕΟΚΕ ζητεί πολιτικές για την αποκατάσταση της υγείας του εδάφους και των υδάτων, τη βελτίωση της αποδοτικότητας των υδάτων και τη μείωση της χρήσης τους, παράλληλα με τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ενίσχυση της διαφάνειας με ψηφιοποιημένη παρακολούθηση των τιμών και του κόστους.

Τέλος, η ΕΟΚΕ συνιστά τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Επισιτιστικής Πολιτικής (EFPC) με σκοπό την προώθηση του διαλόγου για θέματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα και την ευθυγράμμιση της πολιτικής για τα τρόφιμα με ευρύτερους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Οι προτάσεις αυτές αποτελούν έναν χάρτη πορείας προκειμένου να καταστούν τα συστήματα τροφίμων της ΕΕ πιο ανθεκτικά, βιώσιμα και ισότιμα απέναντι στις παγκόσμιες προκλήσεις.(ks)

[? ???? ?????????? ?? ????? ?? ???? ??](#)
[???????????????? ?? ?????? ????????????????? ? ?](#)

Τον Οκτώβριο, η ΕΟΚΕ ενέκρινε γνωμοδότηση στην οποία προτείνει να επανεξεταστεί ριζικά ο τρόπος κατάρτισης του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ζήτησε να αυξηθούν η διαφάνεια και η συμμετοχή των πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ, ώστε να

ενισχυθούν η δημοκρατία και η εμπιστοσύνη του κοινού.

Για τον σκοπό αυτό, η ΕΟΚΕ συνέστησε την ανάπτυξη κοινού πλαισίου δημοσιονομικής διαφάνειας, με τη συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες κατάρτισης του προϋπολογισμού, και τη δημιουργία ψηφιακών εργαλείων που θα διευκολύνουν την ανάγνωση του προϋπολογισμού.

«Φανταστείτε μόνο να μπορείτε να παρακολουθείτε κάθε ευρώ που θα εκταμιεύεται από τις Βρυξέλλες και θα διοχετεύεται μέσω των εθνικών κυβερνήσεων στην τοπική σας κοινότητα», δήλωσε η εισηγήτρια της γνωμοδότησης **Elena Calistru**.

Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, το κοινό πλαίσιο δημοσιονομικής διαφάνειας θα καθιερώσει σαφή και συνεκτικά πρότυπα για όλα τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και θα εξασφαλίσει την υποβολή ομοιόμορφων εκθέσεων και την εύκολη πρόσβαση σε χρηματοοικονομικά δεδομένα σε όλα τα κράτη μέλη. Θα δίνει επίσης έμφαση περισσότερο στην προώθηση βέλτιστων πρακτικών και λιγότερο στη θέσπιση νέων κανονισμών.

Η συμμετοχική κατάρτιση του προϋπολογισμού θα επιτρέψει στους πολίτες να έχουν άμεσο λόγο στις αποφάσεις για τις δημόσιες δαπάνες, ιδίως σε τοπικό επίπεδο, ενσωματώνοντας παράλληλα συμμετοχικά

στοιχεία στις διαδικασίες κατάρτισης του προϋπολογισμού σε επίπεδο ΕΕ.

Η ΕΟΚΕ ζήτησε να δημιουργηθεί μια ενιαία, φιλική προς τον χρήστη ψηφιακή πλατφόρμα που θα παρέχει δεδομένα για τον προϋπολογισμό σε πραγματικό χρόνο, απλές απεικονίσεις και διαφωτιστικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αποφέρουν αποτελέσματα τα κονδύλια της ΕΕ. Η πλατφόρμα αυτή θα βοηθήσει το κοινό να κατανοεί καλύτερα τα δημοσιονομικά στοιχεία και να συμμετέχει.

Η ΕΟΚΕ τόνισε επίσης ότι είναι σημαντικό να ευαισθητοποιηθεί το κοινό, να ενισχυθεί η εποπτεία και να εναρμονιστούν οι δημοσιονομικές πρακτικές με τους στόχους της ΕΕ, όπως η συνοχή και η βιωσιμότητα, ώστε να δοθεί ώθηση στη συνεργασία και τη λογοδοσία.

«Η κατάρτιση του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν αφορά μόνο αριθμούς. Αφορά την εμπιστοσύνη και τη δημοκρατία, εξασφαλίζοντας ότι η Ευρώπη παραμένει στην υπηρεσία των πολιτών της», κατέληξε η κ. Calistru. (tk)

[? ?? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????? ?? ???
????????????????? ??????????](#)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ανάπτυξη ενός πιο ανθρωποκεντρικού και ανθεκτικού στις μελλοντικές εξελίξεις βιομηχανικού οικοσυστήματος.

Ταυτόχρονα, ζητεί να διεξαχθεί εις βάθος συζήτηση σχετικά με τη Βιομηχανία 5.0 και τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της.

Η Βιομηχανία 5.0 αποσκοπεί να θέσει τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα στο επίκεντρο των επιχειρηματικών διαδικασιών, ενώ εστιάζει ακόμη περισσότερο από τη Βιομηχανία 4.0 στην ψηφιοποίηση και την αυτοματοποίηση. Η ΕΟΚΕ ενέκρινε προσφάτως γνωμοδότηση με θέμα «[Βιομηχανία 5.0 – πώς μπορεί να γίνει πραγματικότητα](#)», στην οποία τάσσεται υπέρ ενός ανθρωποκεντρικού βιομηχανικού μοντέλου που θα λαμβάνει υπόψη τις ανθρώπινες δεξιότητες και τη δημιουργικότητα.

Η Βιομηχανία 4.0 παράβλεπε σε μεγάλο βαθμό τον αντίκτυπο της αυτοματοποίησης και δεν λάμβανε επαρκώς υπόψη τις περιβαλλοντικές προτεραιότητες, όπως η μείωση των αποβλήτων, η κυκλικότητα και η πράσινη ενέργεια. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η Βιομηχανία 5.0 θα πρέπει να διορθώσει τις ελλείψεις αυτές και να δώσει προτεραιότητα στις δημοκρατικές αξίες, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα. Ο **Giuseppe Guerini**, εισηγητής της γνωμοδότησης με θέμα «Βιομηχανία 5.0 – πώς μπορεί να γίνει πραγματικότητα», υποστηρίζει ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα πρέπει να συμβάλει σε μια «νέα συμφωνία για καθαρή βιομηχανία», στην οποία ο άνθρωπος παράγοντας και η δημιουργικότητα διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο.

Η Βιομηχανία 5.0 θέτει τον άνθρωπο πάλι στο επίκεντρο της παραγωγής, ενώ θεωρεί ότι οι γνώσεις και οι δεξιότητες είναι απαραίτητες για την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Επιτυγχάνει επίσης ισορροπία μεταξύ αυτοματοποίησης και ανθρώπινης δημιουργικότητας με τη χρήση συνεργατικών ρομπότ

για επαναλαμβανόμενες εργασίες, πράγμα που επιτρέπει στους εργαζόμενους να εστιάζουν στον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την εξυπηρέτηση πελατών. Αυτή η μετατόπιση της εστίασης δίνει επίσης έμφαση στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, παρέχει δε στήριξη σε αυτούς που έχουν εκτοπιστεί από την αυτοματοποίηση.

Η ΕΟΚΕ καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να στηρίξουν ένα ανθεκτικό στις μελλοντικές εξελίξεις, ανθρωποκεντρικό βιομηχανικό οικοσύστημα που θα βασίζεται στην κοινωνική δικαιοσύνη και την ανταγωνιστικότητα χωρίς αποκλεισμούς. Ενώ η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τη Βιομηχανία 5.0, τονίζει την ανάγκη να καθοριστούν περαιτέρω οι οικονομικές, κοινωνικές και τεχνολογικές επιπτώσεις της. Οι υφιστάμενες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως η Πράσινη Συμφωνία, η πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη και το θεματολόγιο δεξιοτήτων, παρέχουν τη βάση για αυτό το όραμα, αλλά θα πρέπει να επικαιροποιηθούν ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις αρχές της Βιομηχανίας 5.0.

Προκειμένου η Βιομηχανία 5.0 να στεφθεί με επιτυχία, οι κοινωνικοί εταίροι και οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμετέχουν σε όλα τα επίπεδα. Αυτή η προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς θα προωθήσει ένα συνεργατικό εργασιακό περιβάλλον που θα συνδυάζει τα ανθρώπινα προτερήματα με τις δυνατότητες των μηχανών, πράγμα που με τη σειρά του θα συμβάλει στο να καταστούν οι χώροι εργασίας πιο καινοτόμοι, συμμετοχικοί και βιώσιμοι. (gb)

? ?? ?????????? ?????????? ???????? ?? ? ??????
 ?????????? ?? ? ?? ?????????????????????? ?? ? ??????????

Η ΕΟΚΕ διοργάνωσε διάσκεψη με θέμα το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στο Πάρνου της Εσθονίας στις 12 Νοεμβρίου. Στόχος της εκδήλωσης ήταν να συζητηθούν και να προσδιοριστούν στρατηγικές δράσεις για την ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών για το υδρογόνο και τα παράγωγά του, με έμφαση στη χρηματοδότηση και τη χρήση.

Με τίτλο [*Offshore Power for E-Fuels: Boosting the New Hydrogen Economy*](#) (Υπεράκτια ενέργεια για ηλεκτροκαύσιμα: Τόνωση της νέας οικονομίας του υδρογόνου), στη διάσκεψη συμμετείχαν η πρεσβεία των Κάτω Χωρών στην Εσθονία, το κέντρο ανάπτυξης της κομητείας Πάρνου, το Κέντρο Εφαρμοσμένων Ερευνών Metrosert, η Invest Estonia και ο φορέας ανάπτυξης του εργοστασίου ηλεκτρομεθανόλης Power2X.

Το πράσινο υδρογόνο και το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών αποτελούν κρίσιμα συστατικά της ενεργειακής μας μετάβασης και πρόσφατες πρωτοβουλίες, όπως η Τράπεζα Υδρογόνου της ΕΕ, έχουν αναδείξει ότι υπάρχει δυναμική στην ανάπτυξη βιώσιμων αγορών υδρογόνου. Για τον σκοπό αυτό, οι πολιτικοί ιθύνοντες σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο πρέπει να παράσχουν τα αναγκαία μέσα για την υλοποίηση αυτών των φιλοδοξιών και να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την υιοθέτηση αποτελεσματικών στρατηγικών.

Σχολιάζοντας αυτή την επείγουσα ανάγκη, η πρόεδρος του τμήματος «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών» της ΕΟΚΕ **Baiba Miltoviča** δήλωσε: «Η ταχεία ανάπτυξη του ανανεώσιμου υδρογόνου είναι ζωτικής σημασίας —όχι μόνο για τον μετασχηματισμό του ενεργειακού μας συστήματος,

αλλά και για την κοινωνική και οικονομική ευημερία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, είναι σημαντικό να κατευθύνουμε τους πόρους μας με σύνεση. Για να μεγιστοποιήσουμε τον αντίκτυπό μας, πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα σε τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές και να θεσπίσουμε αποτελεσματικά οικολογικά και κοινωνικά πρότυπα που διασφαλίζουν δίκαιες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας». (mp)

[η Baiba Miltoviča και ο Andres Jaadla, πρόεδρος του τμήματος «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών» \(TEN\) της ΕΟΚΕ και ο](#)

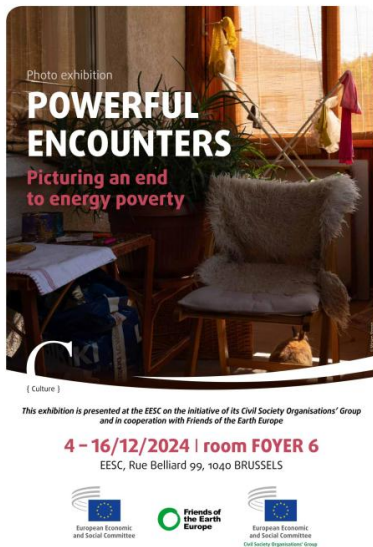
Σε κοινή δήλωση που υπεγράφη στις 14 Νοεμβρίου, η Baiba Miltoviča, πρόεδρος του τμήματος «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών» (TEN) της ΕΟΚΕ και ο Andres Jaadla, εισηγητής της γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών (ΕτΠ) για τη στέγαση, καλούν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να λάβουν επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.

Δήλωση για τη στέγαση

- **ετήσια σύνοδο κορυφής της ΕΕ για την κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση** η ΕΕ πρέπει να λάβει επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.
- **πανευρωπαϊκής επενδυτικής πλατφόρμας** η ΕΕ πρέπει να λάβει επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.
- **καινοτόμοι τρόποι για την τόνωση των δημόσιων επενδύσεων** η ΕΕ πρέπει να λάβει επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.
- **ριζική ανακαίνιση των οικιστικών κτιρίων** η ΕΕ πρέπει να λάβει επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.
- **στενότερη συνεργασία μεταξύ φορέων στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης:** η ΕΕ πρέπει να λάβει επείγοντα μέτρα για την έξοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την τρέχουσα στεγαστική κρίση. Χαιρετίζουν επίσης τον διορισμό Ευρωπαίου Επιτρόπου Ενέργειας και Στέγασης, ο οποίος θα είναι επιφορτισμένος με την υποβολή του πρώτου ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικά προσιτής στέγασης.

Δεσμευόμαστε να συμβάλουμε στην εφαρμογή των μέτρων που ορίζονται στη Δήλωση της Λιέγης, μοιραζόμενοι τις απόψεις των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών και των

περιφερειακών αρχών από ολόκληρη την ΕΕ στο πλαίσιο μιας κοινής προσπάθειας όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ με στόχο την επίλυση της στεγαστικής κρίσης και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνοχής από όλες τις πλευρές.

[????????????? ??????????????: ????????????????? ?? ??????](#)
[??? ?????????????? ???????????](#)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) φιλοξενεί τη συναρπαστική έκθεση φωτογραφίας «**Powerful Encounters: Picturing an end to energy poverty**» (Καθηλωτικές συναντήσεις: Απεικονίζοντας το τέλος της ενεργειακής φτώχειας), η οποία παρουσιάζει το έργο της φωτογράφου **Miriam Strong**. Η έκθεση, η οποία διοργανώνεται με πρωτοβουλία της Ομάδας των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της ΕΟΚΕ σε συνεργασία με την οργάνωση Friends of the Earth Europe, αναδεικνύει τον ακτιβισμό, τον κολεκτιβισμό και τη χειραφέτηση των κοινοτήτων που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα έργα θα εκτεθούν στο κτίριο JDE της ΕΟΚΕ στις Βρυξέλλες (Rue Belliard 99-101), από τις 4 έως τις 16 Δεκεμβρίου.

Κατά τα εγκαίνια της έκθεσης, ο Αντιπρόεδρος Επικοινωνίας της ΕΟΚΕ, **Aurel Laurențiu Plosceanu**, και ο πρόεδρος της Ομάδας των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της ΕΟΚΕ, **Séamus Boland**, τόνισαν τη προσήλωση της ΕΟΚΕ στην εξάλειψη της φτώχειας, στην προώθηση της οικονομικά προσιτής ενέργειας, στην ενίσχυση των συστημικών αλλαγών και στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ).

Στην ομιλία του, ο κ. Boland εξέτασε το αυξανόμενο κόστος ζωής και τα ανοδικά επίπεδα φτώχειας στην Ευρώπη, τονίζοντας την ανάγκη για μια έντονη πολιτική αντίδραση από τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. «Η πρώτη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας και η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, οι οποίες ανακοινώθηκαν από την Πρόεδρο της Επιτροπής, κ. Ursula von der Leyen, στις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές της για τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρέπει να εξασφαλίσουν βιώσιμες λύσεις για τις πραγματικές συνθήκες που ισχύουν επί τόπου» δήλωσε ο κ. Boland.

Η ακτιβίστρια για την ενεργειακή δικαιοσύνη **Laia Segura** και η υπεύθυνη επικοινωνίας της οργάνωσης Friends of the Earth, **Yvonne Lemmen**, υπογράμμισαν ότι το εν λόγω φωτογραφικό εγχείρημα διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν την ενεργειακή φτώχεια και αγωνίζονται για το δικαίωμά τους σε αξιοπρεπή και ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή σπίτια που τροφοδοτούνται από οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια. Για περισσότερες πληροφορίες, πατήστε [εδώ](#).

[??? ?? ??????? ?????????? ??????????? ???](#)
[???????????? «???????????? ??? ??» ??? ?? 2024](#)
[???????????? ????](#)...

Νικήτρια του διαγωνισμού φωτογραφίας του σεμιναρίου «Συνδέοντας την ΕΕ» αναδείχθηκε για το 2024 η Martina Cikojević, συντάκτρια και δημοσιογράφος της κροατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης των ταχυδρομικών υπαλλήλων.

Η φωτογραφία της με τίτλο «Η Grand Place των Βρυξελλών στο σεληνόφως» τής χάρισε μια διήμερη διαμονή στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας της κοινωνίας των πολιτών της ΕΟΚΕ που θα

εορταστεί τον Μάρτιο του 2025.

Η κ. Cikojević συμμετείχε στο [σεμινάριο «Συνδέοντας την ΕΕ» του 2024](#) που πραγματοποιήθηκε στις 17 και 18 Οκτωβρίου στις Βρυξέλλες. Στο σεμινάριο συμμετείχαν υπεύθυνοι Τύπου και επικοινωνίας από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ, καθώς και δημοσιογράφοι. Το σεμινάριο που είχε ως τίτλο «Προπύργιο της δημοκρατίας: βοηθούμε τη δημοσιογραφία να επιβιώσει και να διαπρέψει» επικεντρώθηκε στις πρωτοφανείς προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι δημοσιογράφοι σε έναν κόσμο που δέχεται ραγδαία μεταβαλλόμενες και εντεινόμενες πιέσεις στα πεδία της τεχνητής νοημοσύνης και της πολιτικής.

Οι συμμετέχοντες έλαβαν επίσης μέρος στη συνεδρία δικτύωσης με θέμα «Η εργασία του υπευθύνου Τύπου ή επικοινωνίας στην εποχή του Instagram, του TikTok και της τεχνητής νοημοσύνης – πώς να μεταδώσετε το μήνυμά σας», η οποία περιλάμβανε δύο εργαστήρια. Ο διαγωνισμός φωτογραφίας πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του εργαστηρίου με θέμα «Διδάγματα σχετικά με το περιεχόμενο της επικοινωνίας», το οποίο υλοποιήθηκε υπό την καθοδήγηση του ειδικού σε θέματα επικοινωνίας **Tom Moylan**.

Η κ. Cikojević δήλωσε ότι η φωτογραφία της, η οποία απεικονίζει το φεγγάρι να ξετρυπώνει ανάμεσα από τα σκοτεινά σύννεφα και να λούζει με φως τη νύχτα, θα μπορούσε επίσης να συνδεθεί συμβολικά με το θέμα του σεμιναρίου. «Κανείς δεν μπορεί να σταματήσει το φεγγάρι να ρίχνει φως στο σκοτάδι. Κανείς δεν πρέπει να εμποδίζει τους δημοσιογράφους να αναζητούν την αλήθεια για μια καλύτερη, ασφαλέστερη και δικαιότερη κοινωνία» δήλωσε η ίδια.

Ως η νικήτρια του διαγωνισμού φωτογραφίας, η κ. Cikojević θα συμμετάσχει στη δεύτερη Εβδομάδα της κοινωνίας των πολιτών της ΕΟΚΕ, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις 17 έως τις 21 Μαρτίου στο κτίριο της ΕΟΚΕ στις Βρυξέλλες. Το φετινό θέμα θα είναι η «Ενίσχυση της συνοχής και της συμμετοχής στις πολωμένες κοινωνίες».

Η Μονάδα Τύπου της ΕΟΚΕ συγχαίρει τη Martina και ευχαριστεί όλους τους ενδιαφερόμενους που έστειλαν τις φωτογραφίες τους. (II)

??? ?? ???????

Η ΕΕ και οι ΗΠΑ παραμένουν βασικοί γεωπολιτικοί και εμπορικοί εταίροι, καθώς η σχέση μας βασίζεται στην αρχή της αμοιβαιότητας. Δεν υπάρχει περιθώριο για απομονωτισμό ή προστατευτισμό στον σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο, καθότι οι προσεγγίσεις αυτές υπονομεύουν την αμοιβαία και παγκόσμια συνεργασία και την οικονομική ευημερία μας.

του Stefano Mallia, προέδρου της Ομάδας των Εργοδοτών

Ο Donald Trump κέρδισε τις εκλογές στις ΗΠΑ και θα γίνει Πρόεδρος για δεύτερη φορά. Η κάληψη έστειλε σαφές μήνυμα και πρέπει να αντιμετωπιστεί με σεβασμό. Και τώρα;

Η ΕΕ και οι ΗΠΑ παραμένουν βασικοί γεωπολιτικοί και εμπορικοί εταίροι, καθώς η σχέση μας βασίζεται στην αρχή της αμοιβαιότητας. Δεν υπάρχει περιθώριο για απομονωτισμό ή προστατευτισμό στον σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο, καθότι οι προσεγγίσεις αυτές υπονομεύουν την αμοιβαία και παγκόσμια συνεργασία και την οικονομική ευημερία μας.

Η ΕΕ είναι ο σημαντικότερος εξαγωγικός εταίρος των ΗΠΑ και το αντίστροφο. Το διμερές **εμπόριο** ΕΕ-ΗΠΑ βρίσκεται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, ξεπερνώντας το ποσό των 1,6 τρισ. ευρώ το 2023, και με διμερή επενδυτικά αποθέματα άνω των 5 τρισ. ευρώ. Οι ΗΠΑ αποτελούν σημαντική πηγή άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) στην ΕΕ, με τις ΑΞΕ των ΗΠΑ στην Ευρώπη να εκτιμώνται σε περίπου 3,6 τρισ. δολάρια ΗΠΑ, ενώ οι επενδύσεις της ΕΕ στις ΗΠΑ ανέρχονται σε περίπου 3 τρισ. δολάρια ΗΠΑ. Αυτή η αμοιβαία επένδυση ενισχύει την οικονομική αλληλεξάρτηση και δημιουργεί εκατομμύρια θέσεις εργασίας και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να συνεχίσουμε να προάγουμε τις σχέσεις μας. Η επιβολή δασμών στα εμπορεύματα της ΕΕ, όπως έχει ήδη προτείνει ο Donald Trump, η εφαρμογή δασμών από 10 % έως 20 % στις εισαγωγές από όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, αποτελεί αδιέξοδο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ζητούμε έναν πιο ανοικτό διάλογο και ένα μακρόπνοο θεματολόγιο συνεργασίας.

Το Συμβούλιο Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ (ΤΤC) διευκόλυνε τον διάλογο σε κρίσιμα ζητήματα, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και οι ημιαγωγοί. Από τη μία, ο διάλογος πρέπει να ενισχυθεί και να αναβαθμιστεί· από την άλλη, η ΕΕ πρέπει να επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις πολιτικής της, να σοβαρευτεί και να αναζητήσει τον καλύτερο τρόπο για την εξεύρεση δυνατοτήτων συνεργασίας με τις ΗΠΑ.

Πρέπει επίσης να προετοιμαστούμε για το σενάριο στο οποίο, σε σημαντικά θέματα όπως η κλιματική αλλαγή και η Ουκρανία, ίσως χρειαστεί να προχωρήσουμε μόνοι μας. Πρόκειται για μια πολύ ρεαλιστική πιθανότητα και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αρχίσουμε να την αντιμετωπίζουμε ως την εκ των πραγμάτων νέα πραγματικότητα.

Η ΕΕ και οι ΗΠΑ παραμένουν βασικοί γεωπολιτικοί και εμπορικοί εταίροι, καθώς η σχέση μας βασίζεται στην αρχή της αμοιβαιότητας. Δεν υπάρχει περιθώριο για απομονωτισμό ή προστατευτισμό στον σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο, καθότι οι προσεγγίσεις αυτές υπονομεύουν την αμοιβαία και παγκόσμια συνεργασία και την οικονομική ευημερία μας.

Της Ομάδας των Εργαζομένων

Η παράφραση του σλόγκαν της προεκλογικής εκστρατείας του Bill Clinton το 1992 — «Είναι η οικονομία, ηλίθιε!», το οποίο την εποχή εκείνη είχε πολύ μεγάλη απήχηση στους Αμερικανούς ψηφοφόρους που πάλευαν με την ύφεση, φαίνεται σήμερα κάτι παραπάνω από αρμόζουσα. Αρκεί μια ματιά στα αποτελέσματα της τελευταίας ευρωπαϊκής μετεκλογικής έρευνας του [Ευρωβαρόμετρου](#), η οποία αποκάλυψε ότι ο πληθωρισμός και η οικονομία ήταν τα σημαντικότερα θέματα που καθορίζουν την ψήφο των πολιτών.

Όντως, δεν υπάρχει μία λύση για όλες τις περιπτώσεις και οι οικονομικές δυσχέρειες δεν μπορούν από μόνες τους να αποτελούν εξήγηση για όλα τα προβλήματα των μελλοντικών εκλογικών αναμετρήσεων. Ωστόσο, μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι η αύξηση των τιμών, το κόστος ζωής και η οικονομική κατάσταση αποτέλεσαν τους σημαντικότερους παράγοντες που κινητοποίησαν τους ψηφοφόρους στην ΕΕ την περασμένη άνοιξη και τους ψηφοφόρους [στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού πριν από λίγες εβδομάδες](#). Όχι ότι δεν υπήρξαν προειδοποιητικά μηνύματα: η οικονομία αποτελούσε το σημαντικότερο ζήτημα που προβλημάτιζε τους πολίτες (με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό να ακολουθούν) [ήδη από τις αρχές του 2023](#). Μολονότι οι μακροοικονομικοί δείκτες μοιάζουν να δικαιώνουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ο άμεσος αντίκτυπος [του πληθωρισμού σε βασικά αγαθά όπως τα τρόφιμα και η ενέργεια παραμένει σοβαρός, επηρεάζοντας δυσανάλογα όσους διαθέτουν μεγαλύτερο μερίδιο του εισοδήματός τους για αυτές τις ανάγκες](#). Το πρόβλημα αυτό ήρθε να προστεθεί στην ανάκαμψη από την πανδημία και στην καταστροφική πολιτική της διαχείριση, τη στιγμή μάλιστα που πολλές χώρες δεν έχουν ακόμα συνέλθει από τις επιπτώσεις της κρίσης του 2008.

Εδώ και δεκαετίες, [οι μισθοί έχουν αποσυνδεθεί από την αύξηση της παραγωγικότητας](#), και έτσι πολλοί Ευρωπαίοι πολίτες της εργατικής και μεσαίας τάξης βλέπουν τις προοπτικές για ένα καλύτερο μέλλον να εξανεμίζονται. Ο πολιτικός εξτρεμισμός και η εκλογική αστάθεια [ήρθαν για να μείνουν](#).

Η αντιμετώπιση της κρίσης του κόστους ζωής είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον της Ευρώπης, καθώς το πρόβλημα αυτό αναδεικνύει διαρθρωτικά ζητήματα των κοινωνιών και των οικονομιών μας, ενώ θέτει υπό αμφισβήτηση τις αρχές που υποστηρίζουν τον κοινωνικό ιστό των δημοκρατιών μας.

Στις 26 Νοεμβρίου, [η Ομάδα των Εργαζομένων συναντήθηκε με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς για να συζητήσει το θέμα αυτό. Σας καλούμε να ρίξετε μια ματιά σε αυτήν τη συζήτηση](#) και να υποστηρίξετε το κάλεσμα που απευθύνουμε προς τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής ώστε [να εγκαταλείψουν τα συνθήματα, να καλύψουν το δικό τους έλλειμμα δεξιοτήτων](#) και να επικεντρωθούν σε ό,τι έχει πραγματικά σημασία.

[????????? ???????? ??? ????????](#)

του Séamus Boland, προέδρου της Ομάδας των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών

Παρά το γεγονός ότι η ΕΕ είναι πλουσιότερη από τις περισσότερες περιοχές του κόσμου, εκατομμύρια παιδιά εξακολουθούν να βασίζονται στο σχολείο τους για να εξασφαλίσουν το καθημερινό φαγητό τους.

Μάλιστα, ο αριθμός των κρατών μελών που προμηθεύουν γεύματα σε παιδιά κατά τη διάρκεια των σχολικών διακοπών αυξάνεται σταθερά. Το γεγονός αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι η φτώχεια, στη βασικότερη έκφρασή της, είναι υπαρκτή, βρίσκεται σε άνοδο και πρέπει να αντιμετωπιστεί δυναμικά και αποφασιστικά από τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι ευρωπαϊκές στατιστικές για τη φτώχεια προκαλούν θλίψη. Περίπου το 21 % του πληθυσμού της ΕΕ διατρέχει κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ([στοιχεία της Eurostat για το 2023](#)) και σχεδόν το 25 % των παιδιών κινδυνεύουν να εγκλωβιστούν στον φαύλο κύκλο της φτώχειας ([στοιχεία της Eurostat για το 2023](#)). Το πρόβλημα θα ήταν ενδεχομένως εντονότερο χωρίς τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες της ΕΕ για την αλλαγή αυτής της κατάστασης, οι οποίες, ομολογουμένως όμως, δεν επαρκούν. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) και η Ομάδα των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της χαιρετίζουν την εξαγγελία της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen ότι, κατά τη διάρκεια της θητείας 2024-2029, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της. Η ΕΟΚΕ, και ειδικότερα η Ομάδα μου, ζητούν εδώ και πολύ καιρό την εκπόνηση μιας τέτοιας στρατηγικής.

Δυστυχώς, η φτώχεια δεν συνιστά απλώς «έλλειψη» των βασικών πόρων που χρειάζονται οι οικογένειες σε καθημερινή βάση. Είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς μακροχρόνιων περιστάσεων που συμβαδίζουν με τη μακροχρόνια στέρηση. Η στέρηση αυτή συνδέεται με τα πολιτικά συστήματα, τα οποία, στην καλύτερη περίπτωση, παραβλέπουν ορισμένα δημογραφικά στοιχεία και, στη χειρότερη, εισάγουν διακρίσεις.

Για να βρεθούν λύσεις, θα πρέπει να αξιολογηθούν τα βαθύτερα ιστορικά αίτια της φτώχειας και, συγκεκριμένα, να εξεταστεί κάθε στάδιο της ζωής των ανθρώπων, από τη γέννηση έως τον θάνατό τους. Το ίδιο ισχύει και για την παροχή στέγης, η οποία εξελίσσεται σε ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές κοινωνίες. Για τον λόγο αυτό, κατόπιν αιτήματος της Ομάδας μου, η ΕΟΚΕ ανέθεσε την εκπόνηση [μελέτης](#) σχετικά με την οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση στην ΕΕ. Η μελέτη παρουσιάστηκε στη [διάσκεψή μας της 21ης Νοεμβρίου](#) που είχε ως θέμα την προστασία των πλέον ευάλωτων ατόμων στην Ευρώπη μέσω της παροχής βιώσιμης και οικονομικά προσιτής στέγης. Με τη διάσκεψη αυτή, αποδείξαμε ότι η οικονομικά προσιτή στέγαση αποτελεί ένα από τα βασικά μέσα για την καταπολέμηση της φτώχειας.

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για το γεγονός ότι η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διαθέτει επίτροπο αρμόδιο για θέματα ενέργειας και στέγασης, συμβάλλοντας έτσι στην εξάλειψη της φτώχειας. Ωστόσο, είναι ανησυχητικό ότι οι περισσότεροι πολιτικοί εξακολουθούν να προσεγγίζουν την εξάλειψη της φτώχειας ως πρόβλημα που επιλύεται με μεγάλους προϋπολογισμούς υπό γραφειοκρατική διαχείριση. Οι πόροι θα φτάσουν σε όσους πλήττονται από τη φτώχεια μόνο εάν αλλάξει αυτή η νοοτροπία. Η φτώχεια αποτελεί οριζόντιο πρόβλημα και οι νέοι Ευρωπαίοι επίτροποι που θα είναι αρμόδιοι για θέματα ενέργειας και στέγασης, ισότητας, συνοχής και μεταρρυθμίσεων, καθώς και για θέματα δίκαιης μετάβασης, πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη να αλλάξουν επειγόντως την κατάσταση αυτή.

??????? ??? ?????

Photo by Lucie Morauw

??? ???????? ?????????????????: ? ???????? ??? COP29 ?? ????? ?????????? ???????????

Η νεαρή ακτιβίστρια για το κλίμα και τα ανθρώπινα δικαιώματα και συνιδρύτρια της Νεολαίας για το Κλίμα του Βελγίου Adélaïde Charlier απαριθμεί όλα τα προβλήματα της συμφωνίας στην οποία κατέληξε η COP29 για το κλίμα στο Μπακού, πρωτεύουσα του Αζερμπαϊτζάν. Για πολλούς σύμβολο της κλονισμένης εμπιστοσύνης και της κλιματικής ανισότητας, η COP29 άφησε γεύση πικρής απογοήτευσης στα ευάλωτα κράτη και την κοινωνία των πολιτών.

Η πρόσφατη διάσκεψη COP29 για το κλίμα στο Μπακού άφησε τον κόσμο διχασμένο, με τα ευάλωτα έθνη και την κοινωνία των πολιτών να εκφράζουν βαθιά απογοήτευση για αυτό που θεωρούν προδοσία της εμπιστοσύνης τους. Παρότι επετεύχθη συμφωνία —που υπόσχεται 300 δισ. δολάρια ΗΠΑ ετησίως προς στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών στην προσπάθειά τους να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή έως το 2035— αυτή υστερεί κατά πολύ των επειγουσών αναγκών των χωρών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της κλιματικής κρίσης.

«Η μη επίτευξη συμφωνίας είναι καλύτερη από μια κακή συμφωνία»

Ο **Harjeet Singh**, διευθυντής παγκόσμιας συνεργασίας στην Πρωτοβουλία της Συνθήκης για τη μη διάδοση των ορυκτών καυσίμων, έθεσε τον τόνο 24 ώρες πριν από την έγκριση της τελικής συμφωνίας: «Η μη επίτευξη συμφωνίας είναι καλύτερη από μια κακή συμφωνία». Η δήλωσή του απηχούσε την αυξανόμενη ένταση μεταξύ των πληττόμενων χωρών, της κοινωνίας των πολιτών και των πλουσιότερων εθνών. Μέχρι την Κυριακή, η διάσκεψη είχε παρουσιάσει μια απογοητευτική πραγματικότητα, έχοντας θέσει έναν μόνο οικονομικό στόχο: τη δέσμευση «300 δισ. δολαρίων ΗΠΑ ετησίως έως το 2035». Ο στόχος αυτός είναι αστείος, καθώς είναι πολύ χαμηλότερος από ό,τι είχαν ζητήσει συλλογικά τα ευάλωτα έθνη (1,3 τρισ. δολάρια ΗΠΑ για την κάλυψη των αναγκών τους όσον αφορά την προσαρμογή, τον μετριασμό και την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών).

Η συμφωνία συνδέεται με τον νέο συλλογικό ποσοτικοποιημένο στόχο (NCQG), ο οποίος προορίζεται για τη χρηματοδότηση της κλιματικής μετάβασης στις αναπτυσσόμενες χώρες. Αν και το ποσό είναι τριπλάσιο από τον στόχο των 100 δισ. δολαρίων ΗΠΑ που είχε τεθεί το 2009, ο οποίος δεν επιτεύχθηκε παρά με δύο χρόνια καθυστέρηση το 2022, εξακολουθεί να απέχει πολύ από το να είναι επαρκές. Η ανάληψη υποχρεώσεων ύψους 100 δισ. δολαρίων ΗΠΑ του 2009, λαμβανομένου υπόψη του πληθωρισμού, θα αντιστοιχούσε σε 258 δισ. δολάρια ΗΠΑ το 2035, πράγμα που σημαίνει πραγματική αύξηση μόνο κατά 42 δισ. δολάρια σε πραγματικές προσπάθειες. Το κάλεσμά των ευάλωτων εθνών ήταν σαφές: «Τρισεκατομμύρια, όχι δισεκατομμύρια».

Η δομή του προτεινόμενου δημοσιονομικού στόχου είναι εξίσου απογοητευτική με το ίδιο το ποσό. Δεν διαθέτει καμία συγκεκριμένη δέσμευση για μηχανισμούς δημόσιας χρηματοδότησης, όπως επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις, που είναι ζωτικής σημασίας για τις χώρες του Παγκόσμιου Νότου.

Επιπλέον, δεν υπάρχουν επιμέρους στόχοι για την επαρκή χρηματοδότηση του μετριασμού, της προσαρμογής και της αντιμετώπισης των απωλειών και των ζημιών. Η έλλειψη σαφούς εστίασης στην προσαρμογή, σε συνδυασμό με δυσανάλογη έμφαση στον μετριασμό που χρηματοδοτείται κυρίως από

πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης και τον ιδιωτικό τομέα, καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη αδυναμία άντλησης διδαγμάτων από το 2009, όπου η προσαρμογή υποχρηματοδοτήθηκε σημαντικά, η οποία επιδεινώνεται από την απουσία λογοδοσίας και ειδικής χρηματοδότησης για απώλειες και ζημιές.

Επιπλέον, μολονότι αναφέρονται οι απώλειες και οι ζημιές, η αναφορά αυτή είναι γενικόλογη και επιφανειακή, αντί αυτές να ενσωματώνονται ουσιαστικά στη συμφωνία. Το πλαίσιο αφήνει επίσης ορθάνοιχτη την πόρτα στην έντονη εξάρτηση από την ιδιωτική χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των ιδιωτικών επενδύσεων ελαχιστοποιημένου κινδύνου που υποστηρίζονται από δημόσιους πόρους και των πλήρως ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες ενθαρρύνονται ενεργά.

Αγνοώντας τις ευθύνες του παρελθόντος

Πέρα από την ανεπαρκή χρηματοδότηση, η συμφωνία αποκάλυψε βαθιές ρωγμές στην κλιματική διπλωματία. Τα πλουσιότερα έθνη αγνοούν τη διαφοροποιημένη ευθύνη, μετατοπίζοντας μέρος του οικονομικού βάρους σε ευάλωτες χώρες που ήδη επωμίζονται το μεγαλύτερο μέρος των κλιματικών επιπτώσεων. Κράτη όπως η Ινδία, η Κούβα, η Βολιβία και η Νιγηρία εξέφρασαν την οργή τους, κατηγορώντας τις πλούσιες χώρες ότι δεν πληρώνουν για τις παρελθούσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου τους.

Η αδιαφορία αυτή έκανε θρύψαλα την εμπιστοσύνη, με εντάσεις που έφθασαν σε πρωτοφανή επίπεδα στην ιστορία των διαπραγματεύσεων της COP. Η τρέχουσα δέσμευση ύψους 300 δισ. δολαρίων ΗΠΑ χωλαίνει σε σύγκριση με το 1 τρισεκατομμύριο δολάρια ΗΠΑ που οι εμπειρογνώμονες του ΟΗΕ εκτιμούν ως ελάχιστη επένδυση που απαιτείται για τις αναπτυσσόμενες χώρες (εξαιρουμένης της Κίνας) έως το 2035.

Κακή συμφωνία υπό πίεση

Τα φτωχότερα και πλέον ευάλωτα έθνη του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των 45 λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ) και 40 μικρών νησιωτικών κρατών, αποδέχθηκαν τελικά τη συμφωνία υπό τεράστια πολιτική πίεση. Ο φόβος της μη σύναψης συμφωνίας, ιδίως με το ενδεχόμενο μιας προεδρίας Trump να απειλεί τη μελλοντική πρόοδο όσον αφορά το κλίμα, τις άφησε χωρίς επιλογή. Για πολλούς, επρόκειτο για πικρό συμβιβασμό: αποδοχή ανεπαρκούς χρηματοδότησης για την εξασφάλιση άμεσης βοήθειας.

Το τίμημα της καθυστέρησης

Αυτή η «κακή συμφωνία» δεν αποτελεί απλώς πλήγμα στις διπλωματικές σχέσεις· θα έχει καταστροφικές συνέπειες για εκατομμύρια ζωές. Τα ευάλωτα έθνη έχουν ήδη ωθηθεί στα όριά τους λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων, ανόδου της στάθμης της θάλασσας και έλλειψης πόρων. Οι κυβερνήσεις των πλουσιότερων εθνών πρέπει να αναγνωρίσουν ότι οι επενδύσεις στη δράση για το κλίμα τώρα θα κοστίσουν πολύ λιγότερο απ' ό,τι η αναμονή για την αύξηση του καταστροφικού λογαριασμού που η Φύση μας βάζει να πληρώσουμε.

Το αποτέλεσμα της COP29 μας υπενθυμίζει με ξεκάθαρο τρόπο πως η κλιματική κρίση απαιτεί τολμηρή, επείγουσα δράση και δικαιοσύνη για όσους πλήττονται περισσότερο. Χωρίς μετασχηματιστικές δεσμεύσεις, εμβαθύνουμε ετησίως τις διαφορές μεταξύ του παγκόσμιου Βορρά και του Νότου, υπονομεύοντας την ίδια την ουσία της παγκόσμιας συνεργασίας για το κλίμα.

Καθώς το βλέμμα μας στρέφεται στην COP30, είναι σαφές ότι ο αγώνας για την κλιματική δικαιοσύνη κάθε άλλο παρά έχει τελειώσει.

Η Adélaïde Charlier είναι 23χρονη Ευρωπαία ακτιβίστρια για την κλιματική δικαιοσύνη, γνωστότερη ως συνιδρύτρια της Νεολαίας για το Κλίμα του Βελγίου και πρόσφατα ως ιδρύτρια της οργάνωσης Bridge (γεφύρωση της πολιτικής για τη νεολαία και για το κλίμα). Περιλαμβάνεται επίσης στον κατάλογο 30under30 του Forbes Βελγίου για το 2024.

[Η Luz Haro Guanga, αγρότισσα από τον Ισημερινό και εκτελεστική γραμματέας του Δικτύου Γυναικών της υπαίθρου της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής \(RedLAC\), η οποία μίλησε πρόσφατα στη συζήτηση της ΕΟΚΕ με θέμα Οι γυναίκες και η τριπλή πλανητική κρίση. Κατά τη συνέντευξή της στο ΕΟΚΕ Info, η κ. Haro Guanga αναφέρεται στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στη Λατινική Αμερική και στους λόγους για τους οποίους —παρά τις αποτυχίες της COP16— δεν υπάρχει περιθώριο ή χρόνος για απαισιοδοξία στον αγώνα για έναν πιο βιώσιμο και υγιέστερο πλανήτη.](#)

«Εμείς οι γυναίκες της υπαίθρου δεν θέλουμε έλεος ή συμπόνια· θέλουμε να είμαστε αναγνωρισμένοι, πολύτιμοι σύμμαχοι στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Χρειαζόμαστε ευκαιρίες και ποιοτικές βασικές υπηρεσίες για να είμαστε σε θέση να παραμείνουμε στον τόπο μας και να συνεχίσουμε να τρέφουμε τον κόσμο», δηλώνει η Luz Haro Guanga, αγρότισσα από τον Ισημερινό και εκτελεστική γραμματέας του [Δικτύου Γυναικών της υπαίθρου της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής \(RedLAC\)](#), η οποία μίλησε πρόσφατα στη συζήτηση της ΕΟΚΕ με θέμα [Οι](#)

[γυναίκες και η τριπλή πλανητική κρίση](#). Κατά τη συνέντευξή της στο ΕΟΚΕ Info, η κ. Haro Guanga αναφέρεται στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στη Λατινική Αμερική και στους λόγους για τους οποίους —παρά τις αποτυχίες της COP16— δεν υπάρχει περιθώριο ή χρόνος για απαισιοδοξία στον αγώνα για έναν πιο βιώσιμο και υγιέστερο πλανήτη.

Η οργάνωσή σας, το RedLAC, συμμετείχε στην COP16. Είστε απογοητευμένη από τα αποτελέσματα της διάσκεψης, δεδομένου ότι δεν επιτεύχθηκε συναίνεση σχετικά με τη χρηματοδότηση για την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας; Πέτυχε κάτι η COP16;

Luz Haro Guanga: Ως γυναίκα της υπαίθρου από τον Ισημερινό, αγωνίζομαι για τα δικαιώματα των αδελφών μου στην ύπαιθρο του Ισημερινού από τη δεκαετία του 1980. Ένα από τα διδάγματα αυτών των σχεδόν 40 χρόνων είναι ότι οι κοινωνικές διεργασίες απαιτούν τεράστιες προσπάθειες, αποδίδουν λίγα άμεσα οφέλη και, κυρίως, απαιτούν αδιάκοπη προσπάθεια, συνέπεια και επιμονή. Η συναίνεση σχετικά με τη χρηματοδότηση για την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας θα ήταν μεγάλο επίτευγμα, αλλά είμαι βέβαιη ότι οι φωνές χιλιάδων ανδρών και γυναικών από αστικές και αγροτικές περιοχές, που έπεσαν στην COP16 σαν καταιγισμός κόκκων άμμου, κέρδισαν καρδιές και μυαλά που προηγουμένως δεν είχαν την παραμικρή διάθεση να στηρίξουν αυτή την επείγουσα δράση για το κλίμα.

Εν τέλει δεν επιτύχαμε τον στόχο μας, αλλά τώρα πρέπει να συνεχίσουμε να επιμένουμε ενώπιον των αρχών κάθε πόλης, κοινότητας και χώρας, ώστε να μας λάβουν υπόψη και, με προσωπική, τεχνική και πολιτική βούληση, να λάβουν τις καλύτερες αποφάσεις για την αποφυγή θανάτων ανθρώπων από την πείνα στο μέλλον ως αποτέλεσμα της μη ανάληψης δράσης σήμερα.

Πώς επηρεάζει η κλιματική αλλαγή τις αυτόχθονες γυναίκες και τις γυναίκες της υπαίθρου στη Λατινική Αμερική;

Θα ήθελα να επισημάνω ορισμένα στοιχεία από έγγραφο που συνέταξε η Διαμερικανική Επιτροπή Γυναικών (CIM) του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΚ), βάσει διαλόγων με 70 γυναίκες ηγέτιδες από 16 χώρες. Η διαδικασία διαλόγου ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2024. Το έγγραφο παρουσιάστηκε στην COP16 και παρουσιάζει τις απόψεις των γυναικών της υπαίθρου.

Το συμπέρασμα ήταν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί πραγματικότητα σε όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένης της αμερικανικής ηπείρου, και προκαλεί σοβαρές επιπτώσεις. Ωστόσο, επισημάνθηκαν ιδιαίτερα τέσσερα κλιματικά γεγονότα.

Παρατεταμένη λειψυδρία: Ορισμένες χώρες ανέφεραν μήνες με ελάχιστες βροχοπτώσεις, ενώ οι χώρες του Νότου ανέφεραν περιπτώσεις λειψυδρίας επί ολόκληρα έτη.

Αύξηση των περιπτώσεων αφύσικα υψηλών θερμοκρασιών: Αυτές οι υψηλές θερμοκρασίες, σε συνδυασμό με τα ξηρά εδάφη, συμβάλλουν σε πολυάριθμες πυρκαγιές (κάποιες από φυσικά αίτια, άλλες ως αποτέλεσμα εμπρησμών), οι οποίες επιδεινώνονται από τις ξηρές συνθήκες, επηρεάζοντας τη ζωή και τα συστήματα βιοποικιλότητας. Για παράδειγμα, κατά τον χρόνο της συνεδρίασης στη Βραζιλία, αναφέρθηκε ότι υπήρχαν 300 ενεργές εστίες πυρκαγιάς στην πολιτεία Πιαού.

Ανεμοθύελλες: Αναφέρθηκε ότι η βροχή είναι έντονη και χαρακτηρίζεται από πολύ σύντομα ξεσπάσματα, που συχνά συνοδεύονται από ισχυρές ανεμοθύελλες. Συμμετέχοντες από την Κεντρική Αμερική, το Μεξικό, τη Δομινικανή Δημοκρατία και την παράκτια Κολομβία μίλησαν για την αύξηση της έντασης και της συχνότητας των τυφώνων και των τροπικών καταιγίδων που επηρεάζουν τις περιοχές τους.

Αλλαγές στα μοτίβα των βροχοπτώσεων: Η φράση «βρέχει όταν δεν το περιμένεις» ανέκυψε σε όλες τις συνεδριάσεις, ενώ στον Νότο και στις περιοχές των Άνδεων αναφέρθηκε απροσδόκητος παγετός, χαλάζι και χιονοπτώσεις. Γενικά, παρατηρήθηκε μείωση των ετήσιων βροχοπτώσεων, αλλά αναφέρθηκε ότι όταν όντως σημειώνονται βροχοπτώσεις, είναι καταρρακτώδεις, προκαλώντας πλημμύρες και φυσικές καταστροφές, με αποτέλεσμα την απώλεια ανθρώπινων ζωών, υποδομών, οδών και καλλιεργειών και με αντίκτυπο στις συνθήκες διαβίωσης, κυρίως στην ύπαιθρο. Ένας συμμετέχων συνόψισε λέγοντας «μερικές φορές η βροχόπτωση είναι τρομακτική».

Από την άλλη πλευρά, εφαρμόζονται μη βιώσιμες πρακτικές που εξαντλούν τους φυσικούς πόρους. Τα πιο ανησυχητικά και τα συχνότερα αναφερθέντα ζητήματα ήταν η υλοτομία ή η αποψίλωση δασών και μαγκρόβιων δασών· οι δασικοί εμπρησμοί· η ανεπαρκής διαχείριση των υδάτινων πόρων· η ρύπανση· η προώθηση εντατικών, επεκτατικών, υψηλής υδατικής έντασης και ρυπογόνων δραστηριοτήτων· και η υπερβολική χρήση αγροχημικών, ζιζανιοκτόνων και φυτοφαρμάκων.

Μια πτυχή που ξεχώρισε ήταν η **αδράνεια ορισμένων τοπικών και εθνικών κυβερνήσεων** που δεν ανέπτυξαν ρυθμιστικά πλαίσια για τον περιορισμό των καταστροφικών δραστηριοτήτων και την προώθηση βιώσιμων παραγωγικών στρατηγικών. Ορισμένες χώρες διαθέτουν κανονισμούς, αλλά λόγω διαφθοράς ή προσωπικών πολιτικών συμφερόντων, οι αρχές δεν τους εφαρμόζουν.

Ως εκ τούτου, οι διεθνείς ηγέτες καλούνται να ασκήσουν μεγαλύτερη πίεση στα κράτη, ώστε να συμμορφωθούν με τις Συνθήκες για τη βιοποικιλότητα και την κλιματική αλλαγή που έχουν υπογράψει.

Είστε αισιόδοξη ή απαισιόδοξη ως προς την κατεύθυνση που ακολουθεί ο αγώνας για το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος; Τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει;

Χωρίς μεγάλη φιλοδοξία, δεν θα επιτύχουμε μεγάλα πράγματα. Ενώ η κλιματική αλλαγή μας επηρεάζει και οι επιπτώσεις της σημειώνουν ταχεία πρόοδο, δεν μπορούμε να σταματήσουμε να αγωνιζόμαστε ώστε οι πολιτικοί ιθύνοντες να δώσουν προσοχή στις θεμελιώδεις πτυχές που απαιτούν επείγουσα δράση, όχι μόνο όσον αφορά τη χρηματοδότηση, αλλά και όσον αφορά τον συντονισμό, τη συνεργασία και τη μείωση του εγωισμού και του κομματικού πολιτικού ζήλου.

Αισιόδοξώ ότι εάν συνεχίσουμε να επιμένουμε, να υψώνουμε τη φωνή μας και να διατηρούμε τις μακροπρόθεσμες κοινωνικές διεργασίες με την επιμονή μας, εάν δημιουργήσουμε στρατηγικές συμμαχίες, στην Αμερική και σε ολόκληρο τον κόσμο, μπορούμε να επηρεάσουμε τις δημόσιες πολιτικές και να διασφαλίσουμε ότι όσοι αναλαμβάνουν θέσεις εξουσίας ή ρόλους λήψης αποφάσεων το πράττουν με την πεποίθηση ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να καταπολεμηθεί η κλιματική αλλαγή και, ταυτόχρονα, να μειωθούν οι δράσεις που επιταχύνουν τις επιβλαβείς και καταστροφικές επιπτώσεις της στον πλανήτη μας: πυρκαγιές, μονοκαλλιέργεια, αδιάκριτη χρήση εντομοκτόνων και χημικών ουσιών, καταστροφή λεκανών απορροής, αδιάκριτη αλιεία, καταστροφή υδάτινων πηγών, επεξεργασία λυμάτων κ.λπ.

Η απαισιόδοξία θα αποδυναμώσει τη φωνή μας, οδηγώντας μας τελικά να εγκαταλείψουμε το έργο μας και τον αγώνα μας. Δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο, ούτε χώρος για απαισιόδοξία στον αγώνα για έναν πιο βιώσιμο και πιο υγιή πλανήτη, παρά τα όσα αρνητικά συμβαίνουν. Είναι ζήτημα ζωής και θανάτου για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές!

Ο χρόνος για την ανάληψη δράσης ήταν χθες. Σήμερα, όμως, εξακολουθεί να είναι μια καλή μέρα για να αρχίσουμε να αλλάζουμε νοοτροπίες και να αναλάβουμε δεσμεύσεις για το καλό όλων των ανθρώπων.

Η **Luz Haro Guanga** είναι αγρότισσα από τον Ισημερινό και εκτελεστική γραμματέας του [Δικτύου Γυναικών της υπαίθρου της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής \(RedLAC\)](#), καθώς και πρόεδρος του ιδρύματος [FUNMUJERURAL-E](#) του Ισημερινού. Το δίκτυο RedLAC είναι κοινωνική οργάνωση που απαρτίζεται από πάνω από 200 ενώσεις γυναικών της υπαίθρου από όλη τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική. Ιδρύθηκε στην Αργεντινή το 1990 και αποσκοπεί στην προώθηση της αποτελεσματικής συμμετοχής των γυναικών της υπαίθρου στα κοινά και στον πολιτικό βίο. Χάρη στις μακροχρόνιες προσπάθειες του RedLAC, ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών ανακήρυξε την περίοδο 2024-2034 «Διαμερικανική δεκαετία για τα δικαιώματα όλων των γυναικών, των εφήβων και των κοριτσιών στην ύπαιθρο της Αμερικής».

????????? ?????? ??? ?? ?????? ??? ?????? ???

Το 2021, η βελγική ένωση **Grootouders voor het Klimaat** (Παππούδες και γιαγιάδες για το Κλίμα) κέρδισε το [βραβείο](#) της κοινωνίας των πολιτών της ΕΟΚΕ, το οποίο επικεντρώθηκε στο θέμα της δράσης για το κλίμα, για την εκστρατεία της με τίτλο «

Οι αποταμιεύσεις μας για το μέλλον τους». Στόχος της εκστρατείας ήταν να ενθαρρυνθούν περίπου 2,4 εκατομμύρια Βέλγοι παππούδες και γιαγιάδες να ανακατευθύνουν τις αποταμιεύσεις τους —η αξία των οποίων εκτιμήθηκε σε περίπου 910 δισ. ευρώ— σε πιο βιώσιμα έργα. Το ΕΟΚΕ

info μίλησε με τους *Grootouders voor het Klimaat* σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά το κλίμα και τη βιώσιμη χρηματοδότηση, καθώς και τις προσδοκίες και τα σχέδιά τους για το μέλλον.

Τρία χρόνια μετά, βλέπετε απτά αποτελέσματα από την εκστρατεία σας; Πώς θα αξιολογούσατε γενικά την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά το κλίμα και τη βιώσιμη χρηματοδότηση στο Βέλγιο; Έχει σημειωθεί πρόοδος και οι άνθρωποι συνειδητοποιούν περισσότερο τη σημασία του ζητήματος αυτού;

Το βραβείο της ΕΟΚΕ μας έδωσε σημαντική αναγνώριση και υποστήριξη. Έχουμε συχνά αναφερθεί σε αυτό σε επαφές με την κυβέρνηση, άλλους οργανισμούς υποστήριξης και τους συμπολίτες μας. Μας βοήθησε να κάνουμε περισσότερες επαφές και να αναπτύξουμε περαιτέρω την εκστρατεία μας, τόσο σε σχέση με τους άλλους παππούδες και γιαγιάδες όσο και με τις νεότερες γενιές, με την ανάπτυξη παρουσιάσεων, εργαστηρίων και μιας σειράς διαλέξεων για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

Συνειδητοποιήσαμε ότι, παρόλο που εξακολουθεί να μην υπάρχει ομοφωνία ως προς το συγκεκριμένο θέμα, έχουν καταβληθεί σημαντικές νομοθετικές προσπάθειες στην Ευρώπη (ταξινόμια, Πράσινη Συμφωνία, υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (CSRD), δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα των εταιρειών (CSDDD) κ.λπ.), πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις και οι κλάδοι αναλαμβάνουν πλέον ολοένα περισσότερες πρωτοβουλίες στις οποίες μπορούμε να βασιστούμε. Αυτό αποτελεί πηγή ελπίδας και είναι εξαιρετικά αναγκαίο, όπως ανέδειξε, δυστυχώς, και πάλι το (ανεπαρκές) αποτέλεσμα της COP στο Μπακού.

Από πρόσφατη μελέτη πληροφορηθήκαμε ότι το έργο μας όσον αφορά την ευαισθητοποίηση εξακολουθεί να είναι πολύ αναγκαίο. Μόνο 5-15 % των επενδυτών κάνουν χρήση του δικαιώματός τους να ζητήσουν από τα χρηματοπιστωτικά τους ιδρύματα να λάβουν υπόψη τις βιώσιμες προτιμήσεις τους. Ως εκ τούτου, πρέπει να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για το θέμα αυτό.

Τι περιμένετε από την COP29; Συμμετέχετε στη διάσκεψη, αν όχι απευθείας, στηρίζοντας τον 12χρονο Ferre και τους παππούδες του; Πιστεύετε ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα αποτελεί κρίσιμο ζήτημα στο πλαίσιο μιας δίκαιης μετάβασης;

Κατά τον χρόνο σύνταξης του παρόντος εγγράφου, η COP29 έχει μόλις ολοκληρωθεί. Εξ αρχής, υποστηρίξαμε πλήρως, από οικονομική και επικοινωνιακή άποψη, τον 12χρονο Ferre, ο οποίος ταξίδεψε στο Μπακού με τους παππούδες του, μέλη των *Grootouders voor het Klimaat*, για να εξασφαλίσει ότι η φωνή των παιδιών θα συνεχίσει να ακούγεται. Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε όλους τους άλλους παππούδες και γιαγιάδες και τις αρχές που κατέστησαν δυνατό να συμβεί αυτό.

Η COP29 έπρεπε να είναι η COP για τη χρηματοδότηση για το κλίμα διότι η χρηματοδότηση είναι πράγματι ζωτικής σημασίας για τη δίκαιη μετάβαση. Δυστυχώς, στο Μπακού, αυτό δεν φάνηκε επαρκώς. Το μήνυμά μας παραμένει αναλλοίωτο: λεφτά υπάρχουν και ζητούμε από όσους τα διαθέτουν να ανταποκριθούν στην πρόκληση και να τα χρησιμοποιήσουν βιώσιμα για το μέλλον των εγγονών μας.

Ποια είναι τα τελευταία έργα των *Grootouders voor het Klimaat* που θα θέλατε να αναφέρετε; Υπάρχουν νέα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη;

Εξακολουθούμε να τρέφουμε ελπίδες για το μέλλον. Για τους *Grootouders voor het Klimaat*, το 2025 —δέκα χρόνια μετά τη Συμφωνία του Παρισιού— θα είναι το έτος κατά το οποίο θα απευθύνουμε κάλεσμα σε

μεγάλο αριθμό παππούδων και γιαγιάδων, οι οποίοι είναι μέλη μεγάλων οργανώσεων ηλικιωμένων στη Φλάνδρα. Βρισκόμαστε εν μέσω προετοιμασιών στο πλαίσιο των οποίων αρκετές δεκάδες «Παππούδες και γιαγιάδες για το κλίμα» εκπαιδεύονται ώστε να συμμετέχουν σε συζητήσεις για το κλίμα με αυτοπεποίθηση και να είναι έτοιμοι να προσεγγίσουν και να ακούσουν.

Αναπτύξαμε μια σειρά εργαστηρίων, συμπεριλαμβανομένου ενός εργαστηρίου για τις βιώσιμες αποταμιεύσεις και επενδύσεις, τα οποία προσφέρουμε δωρεάν σε όλα τα τοπικά παραρτήματα των οργανώσεων ηλικιωμένων. Διαπιστώνουμε ήδη μεγάλο ενθουσιασμό. Στα τέλη Νοεμβρίου του 2025, θα διοργανώσουμε μια σημαντική τελική εκδήλωση, η οποία —ελπίζουμε— δεν θα αποτελέσει το τέλος, αλλά μάλλον την αρχή μιας αυξανόμενης δέσμευσης για το μέλλον.

Ο Hugo Van Dienderen είναι συνιδρυτής και συμπρόεδρος των «Grootouders voor het Klimaat». Η ένωση «Grootouders voor het Klimaat», που ιδρύθηκε το 2019, είναι ένα ανεξάρτητο κίνημα ηλικιωμένων, κυρίως παππούδων και γιαγιάδων, που επιθυμούν να μεταλαμπαδεύσουν έναν βιώσιμο κόσμο στις μελλοντικές γενιές.

Στη φωτογραφία: Ο Ferre με τους δικούς του «παππούδες για το κλίμα» στην COP29 στο Μπακού. Ο Ferre είχε την ευκαιρία να εκφράσει τους προβληματισμούς του σχετικά με την κλιματική κρίση σε πολλά σημαίνοντα πρόσωπα.

[?????????? ??????????: ?????????????????? ???
??](#)

Μπορούμε να συμβάλουμε στο να σωθεί ο κόσμος επενδύοντας με βιώσιμο τρόπο; Καθώς ο χρηματοοικονομικός τομέας υφίσταται αξιοσημείωτο μετασχηματισμό ενόψει των περιβαλλοντικών και των κοινωνικών προκλήσεων, η δρ Brigitte Bernard-Rau, από το Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, εξετάζει τη νέα ισχυρή επενδυτική στρατηγική: τις επενδύσεις αντικτύπου (impact investing). Η εν λόγω στρατηγική επιφέρει ριζική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον ρόλο του κεφαλαίου και της χρηματοδότησης στην κοινωνία, θέτοντας υπό αμφισβήτηση την παραδοσιακή ιδέα ότι οι επενδυτές πρέπει να

επιλέγουν ανάμεσα στη δημιουργία κέρδους και στη δημιουργία κοινωνικού αντικτύπου.

Από την Brigitte Bernard-Rau

Σε έναν κόσμο που αντιμετωπίζει πρωτοφανείς περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις, από την κλιματική αλλαγή και την απώλεια βιοποικιλότητας έως την επισιτιστική ασφάλεια, την ανισότητα, την ευημερία και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ο χρηματοοικονομικός τομέας υφίσταται αξιοσημείωτο μετασχηματισμό. Οι επενδύσεις αντικτύπου έχουν αναδειχθεί σε μια ισχυρή προσέγγιση που θέτει υπό αμφισβήτηση την παραδοσιακή ιδέα ότι οι επενδυτές πρέπει να επιλέγουν ανάμεσα στη δημιουργία κέρδους και στη δημιουργία κοινωνικού αντικτύπου. Τι ακριβώς όμως είναι οι επενδύσεις αντικτύπου και πώς

διαφέρουν από άλλες μορφές βιώσιμης χρηματοδότησης;

Η έννοια των επενδύσεων αντικτύπου

Στον πυρήνα τους, οι επενδύσεις αντικτύπου αποτελούν μια θεμελιώδη αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον ρόλο του κεφαλαίου και της χρηματοδότησης στην κοινωνία. Όπως ορίζεται από το δίκτυο [Global Impact Investing Network \(GIIN\)](#) [Παγκόσμιο δίκτυο επενδύσεων αντικτύπου], οι επενδύσεις αντικτύπου συνιστούν μια επενδυτική στρατηγική που περιλαμβάνει «επενδύσεις που πραγματοποιούνται με σκοπό την επίτευξη θετικού, μετρήσιμου κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου παράλληλα με την οικονομική απόδοση». Ωστόσο, αυτός ο φαινομενικά απλός ορισμός αποκρύπτει το σύνθετο μετασχηματιστικό δυναμικό των επενδύσεων αντικτύπου.

Για να γίνει πλήρως κατανοητός ο διακριτός ρόλος των επενδύσεων αντικτύπου στον σύγχρονο χρηματοοικονομικό τομέα —με την υλιστική του προσέγγιση— είναι απαραίτητο να δούμε πού εντάσσονται αυτές οι επενδύσεις στο ευρύτερο φάσμα των επενδυτικών προσεγγίσεων. Στο ένα άκρο του φάσματος έχουμε τις παραδοσιακές επενδύσεις, όπου η οικονομική απόδοση και η μεγιστοποίηση του κέρδους αποτελούν κυρίαρχη προτεραιότητα και τα κοινωνικά ή τα περιβαλλοντικά ζητήματα δεν διαδραματίζουν κανέναν ρόλο στη λήψη των αποφάσεων. Καθώς προχωράμε σε αυτό το συνεχές, συναντούμε όλο και πιο εξελιγμένες προσεγγίσεις για την ενσωμάτωση κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραγόντων επιδόσεων καθώς και μια ποικιλία επενδύσεων βιώσιμης χρηματοδότησης. Μεταξύ τους, οι επενδύσεις αντικτύπου αποτελούν την απόλυτη επενδυτική στρατηγική, καθώς προωθούν θετικές και μετασχηματιστικές αλλαγές συνδυάζοντας την οικονομική απόδοση με κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους.

Οι επενδυτικές προσεγγίσεις με λίγα λόγια:

- **?? παραδοσιακές επενδύσεις** ?????????? ?????????? ??? ?????????? ??????, ?????????? ?????????? ??? ?????????????? ??????????. ??? ? ?????????? ?????????? ?????????? ??? ??? ?????? ??? ?????????? ??? ??? ??????????????
- **? ενσωμάτωση των κριτηρίων ΠΚΔ** ?????????? ?? ?????????? ??????????????, ?????????? ?? ?????????? ?? ?????????????? (???) ?????????? ?? ?????? ?????????? ??? ?????????????? ??????????, ??? ??? ??? ?????? ?????????????? ?????????? ?????? ?? ??????????????
- **? βιώσιμη χρηματοδότηση** ?????????? ?? ?????? ?? ??? ??? ?????????? ?????????? ?? ?????? ?? ?????????? ?????????? ??????. ?????????? ?????????? ?? ?????????????? ?????????? ?????????????? ?? ?????????? ?????? ?????????? ?? ?????????????? ??????. ?????????????? ?????? ?????????? ?? ?????????, ?? ?????????????? ?? ?????? ??? ?? ?????????? ?????????????? (?????? ??????????????) ?????? ?? ?????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?? ?????????? ??? ?? ??????????
- **?? επενδύσεις αντικτύπου** ?????????? ?????????? ?????? ??? ?????????????????? ??????, ?????? ??? «????????? ?????????????????? ??? ?? ?????????», ?? ?????????? ?????? «????????? ?? ?????????? ?? ?????????? ?? ??? ?????????? ??????». ?????????, ?? ?????????? ?????????? ?????????????? ?? ? ?????? ?????? ??????????, ?????????????? ?????? ?????????? ?????? ?????????? ??, ?????????, ?????????? ?????? ?????????? ? ?????????????? ?????????, ?? ??? ??????????

Οι δύο πλευρές των επενδύσεων αντικτύπου: ευθυγραμμισμένες ή παραγωγικές επενδύσεις

Στις [επενδύσεις αντικτύπου](#), υπάρχει μια κρίσιμη διάκριση μεταξύ των επενδύσεων που ευθυγραμμίζονται με τον αντίκτυπο και των επενδύσεων που παράγουν αντίκτυπο. Η διαφοροποίηση αυτή βοηθά τους επενδυτές να κατανοούν όχι μόνο πού πηγαίνουν τα χρήματά τους, αλλά και το πώς συμβάλλουν σε μια θετική αλλαγή.

- **?? επενδύσεις που ευθυγραμμίζονται με τον αντίκτυπο** ????????? ???????????? ??? ????? ??? ?????????
 ??? ?????????????? ???????? ?????????????????? ? ?????????? ?????????? ??? ????? ?????????? ?? ?????????? ????? ??? ??????
 ?????????? ??? ???? ?????????????????? ??? ??? ?????????????????? ?????.
- **?? επενδύσεις που παράγουν αντίκτυπο** ???????????? ?????? ??? ?????? ??? ?????????? ? ??????????????????
 ??????????, ???????????? ?????? ??? ?????????????????? ??? ?? ?????????? ??????.

Αυτή η θεωρητική διάκριση υλοποιείται μέσω πρακτικών εφαρμογών σε διάφορους τομείς.

Καθαρή ενέργεια

Κατά τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, οι ευθυγραμμισμένες με τον αντίκτυπο επενδύσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν την αγορά μεριδίων σε καθιερωμένες εταιρείες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή σε κατασκευαστές ηλεκτρικών οχημάτων. Οι επιχειρήσεις αυτές συμβάλλουν ήδη στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα μέσω των βασικών επιχειρηματικών μοντέλων τους. Οι επενδύσεις που παράγουν αντίκτυπο ακριβώς στον ίδιο τομέα θα μπορούσαν, αντιθέτως, να επικεντρωθούν στη χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων τεχνολογίας συσσωρευτών σε πρώιμο στάδιο ή καινοτόμων κοινοτικών έργων ηλιακής ενέργειας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές, δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο εντελώς νέες λύσεις για τις ενεργειακές προκλήσεις.

Βιώσιμη γεωργία

Ο τομέας της βιώσιμης γεωργίας αποτελεί ένα ακόμη ενδεικτικό παράδειγμα. Οι επενδυτές που ευθυγραμμίζονται με τον αντίκτυπο θα μπορούσαν να στηρίξουν καθιερωμένους παραγωγούς βιολογικών τροφίμων ή βιώσιμες γεωργικές δραστηριότητες, ενώ οι επενδυτές που παράγουν αντίκτυπο μπορεί να εστιαστούν στην ανάπτυξη νέων αναγεννητικών γεωργικών τεχνικών ή επαναστατικών λύσεων αστικής γεωργίας που θα μπορούσαν να μετασχηματίσουν τον τρόπο παραγωγής τροφίμων.

Κοινωνικός αντίκτυπος

Στη σφαίρα του κοινωνικού αντικτύπου, οι ευθυγραμμισμένες επενδύσεις συχνά στηρίζουν τις εταιρείες που ακολουθούν ισχυρές πολιτικές υπέρ της πολυμορφίας και εφαρμόζουν δίκαιες εργασιακές πρακτικές. Αντιθέτως, οι παραγωγικές επενδύσεις μπορεί να χρηματοδοτήσουν νέες, οικονομικά προσιτές οικιστικές λύσεις ή πρωτοπόρες λύσεις εκπαιδευτικής τεχνολογίας για υποεξυπηρετούμενες κοινότητες, δημιουργώντας ενεργά νέες οδούς προς την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η επενδυτική διαδικασία: από την πρόθεση έως τον αντίκτυπο

Η επιτυχία των επενδύσεων αντικτύπου απαιτεί αυστηρή διαδικασία, η οποία, με σκοπό την επίτευξη θετικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών αλλαγών, αρχίζει με τον [καθορισμό σαφών στόχων αντικτύπου](#). Οι επενδυτές πρέπει να προσδιορίσουν συγκεκριμένα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά αποτελέσματα που επιδιώκουν να επιτύχουν, να καθορίσουν μετρήσιμους στόχους και συχνά να ευθυγραμμίσουν τους στόχους αυτούς με καθιερωμένα πλαίσια, όπως το παγκόσμιο πλαίσιο δεικτών των Ηνωμένων Εθνών για τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τις 169 ειδικές επιδιώξεις τους στην Ατζέντα του 2030.

Αυτή η σκοπιμότητα διακρίνει τις επενδύσεις αντικτύπου από άλλες μορφές βιώσιμης χρηματοδότησης. Απαιτεί από τους επενδυτές που είναι προσανατολισμένοι στον αντίκτυπο να ξεκινήσουν μια διαδικασία δέουσας επιμέλειας, η οποία θα αξιολογεί ενδελεχώς τόσο τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις όσο και την ικανότητα παραγωγής και μέτρησης ουσιαστικών κοινωνικών ή περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων.

Η χρηματοοικονομική αξιολόγηση μιας επένδυσης αποτελεί καθιερωμένη πρακτική, η οποία υποστηρίζεται από τυποποιημένους δείκτες μέτρησης και αξιόπιστες μεθοδολογίες. Ωστόσο, η μη χρηματοοικονομική αξιολόγηση, όπως η αξιολόγηση κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, παραμένει συγκριτικά λιγότερο ανεπτυγμένη και στερείται οικουμενικών πλαισίων. Ως εκ τούτου, οι επενδυτές πρέπει να υπερβούν την παραδοσιακή χρηματοοικονομική ανάλυση για να αξιολογήσουν τον βαθμό προσήλωσης μιας επιχείρησης στον αντίκτυπο. Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση της προσήλωσης της διοίκησης στην επίτευξη των στόχων αντικτύπου, της ικανότητάς της να μετρά αποτελεσματικά τον αντίκτυπο και της δυνατότητάς της να δημοσιοποιεί με διαφάνεια και να υποβάλλει εκθέσεις όσον αφορά τα αποτελέσματα. Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει συχνά την εξέταση ειδικών δεικτών μέτρησης αντικτύπου προσαρμοσμένων στους στόχους της επένδυσης, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με αναγνωρισμένα πλαίσια, όπως το IRIS+ ή η [Impact Management Platform \(IMP, 2024\)](#) [Πλατφόρμα διαχείρισης αντικτύπου).

Επιπλέον, για την ενίσχυση της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας, είναι απαραίτητη η διάκριση μεταξύ του «αντικτύπου της εταιρείας» και του «αντικτύπου των επενδυτών». Ο αντίκτυπος της εταιρείας είναι οι άμεσες κοινωνικές ή περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις δραστηριότητες και τα προϊόντα μιας εταιρείας. Αντιθέτως, ο αντίκτυπος των επενδυτών είναι η επιρροή που έχουν οι επενδυτές στη συμπεριφορά και τα αποτελέσματα μιας εταιρείας μέσω των επενδυτικών επιλογών και των στρατηγικών ενεργού συμμετοχής τους. Η κατανόηση αυτής της διαφοράς είναι ζωτικής σημασίας για την ακριβή αξιολόγηση του συνολικού αντικτύπου των επενδύσεων και την ανάπτυξη αποτελεσματικών πρακτικών μέτρησης του αντικτύπου.

Προκλήσεις, πολυπλοκότητα και προβληματισμοί

Μολονότι είναι πολλά υποσχόμενες, οι επενδύσεις αντικτύπου αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια:

- 1. μέτρηση αντικτύπου:** Η μέτρηση του αντικτύπου είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί την ανάπτυξη μεθόδων μέτρησης που είναι τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές. Η μέτρηση του αντικτύπου πρέπει να είναι συνεπής, συγκρίσιμη και αξιόπιστη. Η μέτρηση του αντικτύπου πρέπει να είναι διαφανής και να βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα. Η μέτρηση του αντικτύπου πρέπει να είναι εφάρμοστη και να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες των επενδυτών. Η μέτρηση του αντικτύπου πρέπει να είναι εφάρμοστη και να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες των επενδυτών.
- 2. προκλήσεις όσον αφορά τον καταλογισμό:** Η προκλήσεις όσον αφορά τον καταλογισμό είναι η διαπίστωση του ποσού του αντικτύπου που μπορεί να αποδοθεί σε μια επένδυση. Η προκλήσεις όσον αφορά τον καταλογισμό είναι η διαπίστωση του ποσού του αντικτύπου που μπορεί να αποδοθεί σε μια επένδυση. Η προκλήσεις όσον αφορά τον καταλογισμό είναι η διαπίστωση του ποσού του αντικτύπου που μπορεί να αποδοθεί σε μια επένδυση.
- 3. ψευδείς ισχυρισμούς σχετικά με τον αντίκτυπο («impact washing»):** Η ψευδείς ισχυρισμούς σχετικά με τον αντίκτυπο («impact washing») είναι η προσπάθεια να παρουσιαστεί μια επένδυση ως επένδυση με αντίκτυπο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές επιπτώσεις. Η ψευδείς ισχυρισμούς σχετικά με τον αντίκτυπο («impact washing») είναι η προσπάθεια να παρουσιαστεί μια επένδυση ως επένδυση με αντίκτυπο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές επιπτώσεις.

Απελευθέρωση του μετασχηματιστικού δυναμικού των επενδύσεων αντικτύπου

Οι επενδύσεις αντικτύπου βρίσκονται στην πρώτη γραμμή ενός ριζικού μετασχηματισμού του παγκόσμιου χρηματοοικονομικού τομέα, αντιπροσωπεύοντας κάτι πολύ περισσότερο από μια ακόμη επενδυτική στρατηγική. Ενσαρκώνουν τον θεμελιώδη επαναπροσδιορισμό του ρόλου του χρηματοοικονομικού τομέα

στην κοινωνία. Θέτουν υπό αμφισβήτηση την παραδοσιακή πεποίθηση ότι η οικονομική απόδοση και ο θετικός κοινωνικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος πρέπει να ανήκουν σε ξεχωριστές σφαίρες.

Η εξέλιξη των επενδύσεων αντικτύπου έχει καταδείξει ότι οι επενδυτές μπορούν ταυτόχρονα να επιδιώκουν επικερδείς αποδόσεις, συμβάλλοντας παράλληλα σε ουσιαστικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Συνδυάζοντας την επιδίωξη σκοπού με την επιδίωξη κέρδους, οι επενδύσεις αντικτύπου παρέχουν μια πειστική προσέγγιση για ένα χρηματοοικονομικό σύστημα στην υπηρεσία τόσο των ανθρώπων όσο και του πλανήτη.

Η **Brigitte Bernard-Rau** είναι μεταδιδακτορική ερευνήτρια και συνεργάτιδα στη Σχολή Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Αμβούργου. Η έρευνά της επικεντρώνεται σε αξιολογήσεις ΠΚΔ και σε οργανισμούς αξιολόγησης, στη βιώσιμη χρηματοδότηση, στις κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις, στις επενδύσεις αντικτύπου και στην εταιρική κοινωνική ευθύνη. Πρόσφατα εξέδωσε το βιβλίο με τίτλο [Sustainability Stories: The Power of Narratives to Understand Global Challenges](#) [Ιστορίες βιωσιμότητας: Η δύναμη των αφηγημάτων για την κατανόηση των παγκόσμιων προκλήσεων] (εκδόσεις Springer Nature, 2024). Το βιβλίο περιέχει πάνω από 30 ελπιδοφόρες ιστορίες διαφόρων συγγραφέων από ολόκληρο τον κόσμο, οι οποίοι μιλούν για διάφορους τρόπους συμμετοχής στο κοινό καλό και για την επίτευξη θετικού μετασχηματισμού στις κοινότητες, στις επαγγελματικές πρακτικές και στη ζωή των ανθρώπων.

[?????????????? ??? ?????? ??????????? ??](#)
[?????????????? ????? ???????????](#)

Το νέο λιθουανικό ειδησεογραφικό πρακτορείο για το κλίμα «Δημοσιογράφοι για το Κλίμα» φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει την κόπωση από τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για το κλίμα και να επαναφέρει το θέμα της κλιματικής αλλαγής στις προτεραιότητες των συντακτικών ομάδων. Αποτελώντας λαμπρό παράδειγμα για τη δημοσιογραφία των πολιτών, οι «Δημοσιογράφοι για το Κλίμα» συνδυάζουν την επικοινωνία με τον κλιματικό ακτιβισμό προκειμένου να εκπαιδεύσουν τους πολίτες σε θέματα σχετικά με την κλιματική αλλαγή και να δώσουν φωνή στη Μητέρα Γη κατά

τη διάρκεια της περιβαλλοντικής κρίσης.

Της Rūta Trainytė

Το ειδησεογραφικό πρακτορείο «Δημοσιογράφοι για το Κλίμα» ξεκίνησε να λειτουργεί φέτος στη Λιθουανία. Η πρωτοβουλία αυτή υλοποιείται από μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και αποτελεί παράδειγμα της δημοσιογραφίας των πολιτών. Το ειδησεογραφικό πρακτορείο φιλοδοξεί να βοηθήσει τους δημοσιογράφους ώστε να δημοσιοποιούν πληροφορίες για τις διάφορες πτυχές της περιβαλλοντικής κρίσης. Για τον σκοπό αυτό, η ομάδα του πρακτορείου συντάσσει κείμενα και τα διαβιβάζει σε γραφεία σύνταξης.

Το έργο του πρακτορείου υλοποιείται από μια κοινότητα ακτιβιστών. Τα κείμενα συντάσσονται από δημοσιογράφους, ειδικούς στις δημόσιες σχέσεις, εκπροσώπους ΜΚΟ, ακτιβιστές και επιστήμονες —με λίγα λόγια, από ανθρώπους που ενδιαφέρονται για τα τεκταινόμενα και που είναι θετικοί στις κοινωνικές αλλαγές. Οι άνθρωποι αυτοί απαρτίζουν επίσης το διοικητικό συμβούλιο των «Δημοσιογράφων για το

Κλίμα». Το διοικητικό συμβούλιο διασφαλίζει την αξιοπιστία της νέας πρωτοβουλίας.

Οι «Δημοσιογράφοι για το Κλίμα» δεν ανακαλύπτουν τώρα τον κόσμο της επικοινωνίας, καθώς έχουν ήδη μεγάλη πείρα στις δημόσιες σχέσεις, στη σύνταξη κειμένων και στη δημιουργία και συντήρηση διαδικτυακών πυλών. Επίσης, δεν είμαστε πρωτάρηδες στα ζητήματα για το κλίμα. Η ιδέα προέκυψε ως εξής: Κάνουμε αυτό που ξέρουμε καλύτερα και το συνδυάζουμε με τον κλιματικό ακτιβισμό. Δίνουμε στη Μητέρα Γη φωνή κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιβαλλοντικής κρίσης.

Φυσικά, είμαστε σε επαφή με δημοσιογράφους. Στα συντακτικά γραφεία κυριαρχεί η άποψη ότι οι ειδήσεις για το κλίμα δεν ενδιαφέρουν το κοινό και δεν προσελκύουν αναγνώστες. Αποφεύγουν έτσι να δημοσιεύουν άρθρα με τίτλους που περιέχουν όρους όπως «κλιματική αλλαγή» ή «κλιματική κρίση». Τι σημαίνει όμως «άρνηση της κλιματικής κρίσης»; Μήπως ο όρος αυτός αποτελεί έναν τρόπο προστασίας της κοινωνίας από τις κακές ειδήσεις και το άγχος;

Αλλά αυτό μπορεί τελικά να μην είναι και τόσο κακό. Κάθε μέρα τα συντακτικά γραφεία κατακλύζονται από πληθώρα ειδήσεων, διαδικασία που είναι δύσκολο να διεκπεραιωθεί στην πράξη, ακόμα και χωρίς να παραχθεί ειδησεογραφικό υλικό για το κλίμα. Πρέπει επίσης να είστε εξοικειωμένοι με το θέμα. Αυτός ακριβώς είναι ο ρόλος μας. Το επόμενο βήμα των «Δημοσιογράφων για το Κλίμα» είναι η εκπαίδευση των δημοσιογράφων. Διαπιστώνουμε ότι οι δημοσιογράφοι πρέπει να κατανοήσουν το ζήτημα ώστε να μην μεταδίδουν παραπλανητικές πληροφορίες για δήθεν περιβαλλοντικές πρακτικές («πράσινο ξέπλυμα»).

Σκοπός μας είναι επίσης να διδάξουμε σε ορισμένες κοινωνικές ομάδες το θέμα της κλιματικής αλλαγής με ελκυστικό τρόπο. Πάνω απ' όλα, θέλουμε να προσεγγίσουμε τους νέους και έχουμε συνειδητοποιήσει ότι οι νέοι ανταποκρίνονται καλά στο χιούμορ. Δεν είμαστε ακόμη βέβαιοι για τη μορφή που θα προσλάβει η δράση μας στο μέλλον, αλλά σκεφτόμαστε ήδη προς αυτήν την κατεύθυνση.

Το ειδησεογραφικό πρακτορείο έχει πλέον συμπληρώσει έξι μήνες λειτουργίας. Γνωρίζουμε από την εμπειρία μας ότι πρέπει να κάνουμε υπομονή. Χτυπάμε συνεχώς και σκοπίμως τις πόρτες των συντακτικών γραφείων για να διανείμουμε το ειδησεογραφικό μας υλικό. Τα κείμενά μας δημοσιεύονται ήδη σε μεγάλες ειδησεογραφικές πύλες της Λιθουανίας, και μας προσκαλούν σε ραδιοφωνικές εκπομπές.

Για να είμαστε σίγουροι ότι προσφέρουμε ποιοτικό συντακτικό έργο, θεωρούμε πολύ σημαντικό να λαμβάνουμε σημαντική στήριξη από λιθουανικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι οργανώσεις μας να είναι μέλη διεθνών δικτύων ΜΚΟ, τα μέλη μας να συμμετέχουν σε ομάδες εργασίας σε επίπεδο ΕΕ και να εκπροσωπούν τη Λιθουανία στην ΕΟΚΕ. Με τον τρόπο αυτό διευρύνουμε το φάσμα των θεμάτων που καλύπτουμε και παραμένουμε ενημερωμένοι για όλες τις εξελίξεις.

Η σχέση μας με την ΕΟΚΕ δεν περιορίζεται μόνο στον Kęstutis Kuršys, ο οποίος είναι ένας από τους υπεύθυνους για την υλοποίηση του έργου και μέλος της ΕΟΚΕ. Τα μέλη της ΕΟΚΕ έχουν τη δυνατότητα να κοινοποιούν σχετικές εμπειρίες από τις χώρες τους ώστε να εμπλουτίζουν τις ειδήσεις για το κλίμα που δημοσιεύονται από τους «Δημοσιογράφους για το Κλίμα». Στο πλαίσιο αυτό, μιλήσαμε πρόσφατα με τον Arnaud Schwartz, μέλος της ΕΟΚΕ από τη Γαλλία, στο περιθώριο της παγκόσμιας διάσκεψης κορυφής της COP16 για τη βιοποικιλότητα. Με τη βοήθεια των διαφωτιστικών του πληροφοριών, τις οποίες μας κοινοποίησε απευθείας από το Κάλι, συντάξαμε άρθρο των «Δημοσιογράφων για το Κλίμα». Οι σκέψεις του διαδόθηκαν γρήγορα στα λιθουανικά μέσα ενημέρωσης. Η μέθοδος αυτή, σύμφωνα με την οποία η εμπειρογνωμοσύνη των μελών της ΕΟΚΕ χρησιμοποιείται για να μεταδίδονται παγκόσμιες ειδήσεις στα τοπικά κοινά, έχει αποδειχθεί αποτελεσματική. Ως εκ τούτου, θα τη χρησιμοποιήσουμε πάλι στο μέλλον.

Η Rūta Trainytė είναι η συντάκτρια του ειδησεογραφικού πρακτορείου για το κλίμα «Δημοσιογράφοι για το Κλίμα». Το πρακτορείο εντάσσεται στο πλαίσιο του έργου ŽALINK που χρηματοδοτείται από το κράτος. Το έργο, το οποίο διαχειρίζεται η Συμμαχία Καταναλωτών, η Πλατφόρμα Συνεργασίας για την Ανάπτυξη και η

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonardo Pavan (lp)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

